

ЖИВОТ И РАД

СРПСКО-ЦРНОГОРСКОГ ЛИТЕРАРНОГ И ДОБРОТВОРНОГ ДРУШТВА У САН ФРАНЦИСКУ

— Приликом његове 25-годишњице —

Према записницима и друштвеној преписци

Написао

ВЛАДИМИР Ђ. ПОПОВИЋ.

Штампа "Српске Независности".

Окланд, Кал., 1905.

ЖИВОТ И РАД

СРПСКО-ЦРНОГОРСКОГ ЛИТЕРАРНОГ И ДОБРОТВОРНОГ ДРУШТВА У САН ФРАНЦИСКУ

— Приликом његове 25-годишњице —

Према записницима и друштвеној преписци

Написао

ВЛАДИМИР П. ПОПОВИЋ.

Штампа "Српске Независности".

Окланд, Кал., 1905.

Један од најзнаменитијих дана не само за чланове овог друштва, већ укупно за све Србе у новонађеним замљама свануоје у уторник на 15 (27) априла 1880., у коме се за први пут састадоше наши преци да установе једну српску добротворну задругу.

Премда овај дан није признан као дан установљења овог друштва, јер на овом састанку није била изабрана управа, а без управе нема темеља никаквој задрузи, опет у неком погледу дан је врло знаменит, јер после дугог преговора одлучи се једногласно да се даде задрузи име "Српско-Црногорско Литерарно и Добротворно Друштво". Кроз народ се већ и прије говорило да ће се основати српско друштво, за то су се неки непријатељи српског имена, већ справљали да стану на пут сваком друштвеном напретку и да установе српско друштво са другим именом како би држали Србе раздијељене и уништили прави српски дом.

Утемељачи овог друштва знали су намјере својих непријатеља и, на против, са

одлученим именом стали су на пут својим противницима.

Једногласно међу утемељачима захтијевало се да се друштву даде име само "Српско", јер ова ријеч скупља у себе Црногорце, као год и све потомке Душанових вјерних поданика; али да су тако одлучили, непријатељима ћаху дат прилику да установе "Црногорско" друштво.

Црногорско друштво, не бише били основали Црногорци, и да их је био довољан број, већ бише га основали ондашњи отпадници, који овај наш милозвучни језик ни по што српским не називаху и којима је било само до тога да се српско име не спомиње.

Да су биле доста тешке прилике, свједочи и ријешење које се одобрило на овој сједници, премда није још била изабрана друштвена управа. У записник увршћено је слједеће: "Решили су да даду темеља горе означеном друштву, и својевољно чашћу обвезали уздржати га и у случају нужде његов опстанак морално и материјално потпомагати."

На овој сједници било је само шест чла-

нова, те послје одобреног имена и ријешења, сједница се одложи за 20 априла. (2 маја) 1880., на коме састанку присуствоваше осам чланова, од којих је сваки имао чин у управи, а то су: предсједник Антон Вукасовић, подпредсједник Михаил Рашковић, благајник Јово Јововић, секретар Ђуро С. Мартиновић; надзорници: Јован Павковић, Крсто Гопчевић, Владимир Јововић и Раде Беговић. Ова два потоња нијесу били присутни на првој сједници. Дакле, ово друштво утемељило се на овом састанку кад се и управа истог изабрала, а то у недјељу, на 20 априла (2 маја) 1880. у дворани на сјеверозападном углу Клеи и Стоктон улице.

На истом састанку бјеше ријешено и потврђено, да се саставе друштвена правила. Тај рад бјеше повјерен брату М. Рашковићу, који састави 12 сустава од Устава, и 29 правила од Законика, који бјеху једногласно одобрени и примљени на сједници држаној на 9 (21) маја. Услов II. из сустава првог гласио је овако: "Цељ је друштву узајамно потпомагање у нужди и болести, а читаоници поучење и ширење

просвете не само међу члановима, него и осталог славенског сталежа находећи се у овом мјесту"

На сједници држаној 11 августа 1880. примило се писмо од министра просвјете из Биограда, чиј садржај не могу овдје навести, јер се је писмо изгубило; толико у записнику што писмо спомиње. и кадсе је читало, да се бурно одобравало. На истом састанку примљено је писмо од Читаонице из Малог Црнића и са истим шест лијепих српских књига на дар овоме друштву, за које се на истом састанку ријешило, да друштвени секретар најискреније благодари поменутој Читаоници; такођер да исти секретар најучтивије благодари министарству просвјете и управи "Истока" у Биоград.

Овај састанак био је оглашен у једном овдашњем дневнику, у коме се између осталога вели: "Сви чланови горје поменутог друштва позвани су да присутвују у сриједу вече на 11 августа у седам и пô сати у своју собу на број 903 Клеи улице, да прегледају и званично приме дар, који

је благоизволила послат нам Влада Србије.“

На састанку држаном у септембру друштво је примило двије књиге на дар од оца јеромонаха Саве Грбовића из Цариграда, за које му је друштво писмено благодарило. На 9 дец. 1880. друштво је поставило на штедиону 40 долара (Hibernia Saving and Loan Society).

Дан светог Саве 1881. биљежи први годишњи састанак овога друштва, на коме се изабрала управа за годину 1881. овако: Предсједник Јово Абрамовић, подпредсједник Крсто Црногорчевић, благајник Тодор Шеровић, секретар Јован Л. Павковић; надзорници: Антун Вукасовић, Трипо Сеферовић, Марко Митровић и Милан Поробић. Изабрана четири надзорника изабраше петог, брата Стева Ђуковића, а цијела управа изабрала је управитеља читаонице, брата Ахила Сабљичића.

На овом састанку ријеши се и одобри, да ниједан члан не може имати потпору друштва прије него друштво узима својих хиљаду долара; такође да ово друштво има вечеру у славу светога Саве, у недјељу

послије поменутог састанка. Кроз вријеме од осам мјесеца друштвеног живота, које се биљежи као прва година, друштво је имало 27 чланова, од којих је један био искључен ради преступања друштвеног устава. Чланарине и добровољних прилога свршетком прве године друштво је имало 220 долара, од којијех је потрошило кроз исто вријеме 165 долара, тако да је имање друштвено почетком друге године било 55 долара.

Дан светога Саве друштво је прославило у недјељу, на 18 (30) јануара 1881. Његово преосвештенство руски владика Нестор послао је архимандрита, попа и два пјевача, да заступе њега и овдашњу консисторију на овој првој српској друштвеној гозби у Америци. Такође на истој вечери учествовала је већина тадашњих најпознатијих лица словенске колоније.

На 16 марта 1881. измијенио се један услов друштвеног устава, по коме је до овог времена само Србин могао бити члан овога друштва, са условом да и сваки Славјанин доброг понашања може постати његовим чланом. На истој сједници ријеши-

ло се, да соба у којој се држе састанци друштвени има бити у короти за четрдесет дана ради смрти рускога цара Александра II, Такође на истом састанку ријешило се, да се пошаље један примјерак друштвеног Устава у Ћикаго ондашњем Српском Црногорском Друштву (данашњем Српском Јединству). На сједници држаној 20 априла одлучило се да друштво званично учествује на свету службу Воскресенија Христова у овдашњој руској цркви.

Други годишњи састанак држао се на 4 јануара 1882. на коме се изабрала друштвена управа за идућу годину овако: предсједник Антон Вукасовић, подпредсједник Лазар Лалић, благајник Јово Абрамовић, секретар Владимир Јововић; надзорници: Тодор Шеровић, Петар Шпадијер, П. Вукасовић, Јово Јововић и Ђуро Гојковић; управитељ читаонице Владимир Ћуда. Друга година друштвеног живота повећала је број чланова и друштвено имање. Године 1881. ступило је у друштво 15 чланова, а на 12 марта исте године преставио се Андрија Војводић у Yuma, Arizona, Покојни Војводић ступио је у друштво на

25 августа 1880. Чланарине, глобе и добровољних прилога у години 1881. било је 405 долара, а у исто вријеме трошкова 340 долара. Почетком треће године друштво је имало свега 40 чланова и готова новца 120 долара.

На сједници државној дне 15 фебруара 1882. ријешило се да браћа: М. Рашковић, В. Ћуда и П. Шпадијер саставе сва услова друштвеног Устава, која се налазе у снази и да их на коме идућем састанку пред друштвом прочитају. Постављени одбор извршио је своју дужност и приуготовио друштвени Законик да се печата на српском језику (ћирилицом), што је друштво и одобрило на сједници државној дне 5 априла 1882. На истом овом састанку предсједник Антон Вукасовић даде оставку на предсједништво ради одласка из овога града, чија се оставка прими и једногласно се изабра за предсједника брат Лазар Лалић. Мјесто подпредсједника попуни Михаил Рашковић.

Знаменита друштвена сједница држала се 7. јуна 1882., на којој се ријешило да се друштво корпора (призна државним

законом) и да се сјутри дан на 8 јуна пошље да се печата друштвени Устав.

За корпорање друштва бјеху изабрана три повјереника: Божо Гопчевић, Владимир Ђуда и Стево Ђуковић; за пресједника одбора Михаил Рашковић а секретар Владимир Јововић. Остали чланови находећи се у овом граду и у друштвеном добром стању те подписаше одобрење, јесу слједећи: Јово Абрамовић, Ђуро Гојковић, Јово Јововић Драго Абрамовић, Мићо Ростовић, Петар Шпадијер, Адам Врчевић, Лазар Јововић, Тодор Шеровић Шпиро А. Драгомановић и Лазар Лалић. На 21 јуна 1882. постављени одбор за корпорат друштво изјави, да је друштво признано државним законом на 1 (13) јуна. На истом састанку ријеши се да се учини друштвена диплома, и то да сваки члан потпомогне новчано колико који може. На сједници држаној 4 октобра 1882. учињене дипломе принесоше се пред друштво и на разгледању истих одлучи се послат по једна Његовом Краљевском Величанству Краљу Милану, Његовом Височанству Књазу Николи и Њиховим насљедницима, и тим

поступком друштво их изабра својим почасним члановима. На састанку од 6 децембра 1882. друштво одлучи да пошаље своју диплому госп. Ивану Сергијевићу Аксакову у Москву и госп. Михаилу Григоријевићу Черноеву у Туркестан, изабравши исте почасним члановима овог друштва.

Примљено је писмо од госп. С. Пламенца, тадашњег ајутанта Њ. В. Књаза Николе I., у коме, по заповиједи Господаревој, благодари овоме друштву за учињену почаст Њ. В. Књазу Никола и Њ. С. Књазу Данилу, што их је изабрало својим почасним члановима. Садржај писма није могуће овдје изнијети, јер исто није сахрањено. Такође примљено је писмо од стране краља Милана; али не само да се исто изгубило, него није нам ни познато ко је исто потписао. Трећи годишњи састанак држао се на 3 јануара 1883., на коме се изабрала управа за исту годину овако: Предсједник Ђуро Гојковић, подпредсједник Стево Ђуковић, благајник Лазар Јововић, секретар Петар Шпадијер: надзорници: Јово Абрамовић, Шпиро А. Драгомановић, Лазар Лалић и М. Рашковић; упра-

витељ читаонице Казимир Антониоли. У години 1882. ступило је у друштво 13 чланова, а друштво је отпустило 5 чланова ради неуплате. Тако да је друштво почетком четврте године имало 48 чланова.

Године 1882. друштвени приход износио је 645 долара, од којих се потрошило за корпорање друштва,градњу дипломе, кућну кирију и набавку књига 470 долара. Почетком четврте године друштво је имало у својој благајни 285 долара.

На сједници од 21 феб. 1883. објави се смрт брата Илије Вујовића, који се преставио у овом граду. Покојни Вујовић ступио је у ово друштво на 19 јула 1882. На 21 Марта 1883. примило се писмо од предсједника Славјанског Друштва из Москве госп. И. С. Аксакова, у коме благодари на послану му диплому и прима се почасног чланства овога друштва. Такође у писму поставља нека питања, на која бјеше опуномоћен брат М. Рашковић да одговори. На истом састанку примило се писмо и од госп. М. Г. Черноева из Туркестана у коме благодари на диплому и прима се почастног чланства овога друштва.

Брат Стеван Милић преставио се на 27 Маја 1883. у Сан Франциску. Покојник је ступио у ово друштво на 14 јуна 1880.

Четврти годишњи састанак држао се на 19 децембра 1883., на коме се изабрала управа за годину 1884. овако: предсједник Владимир Ђуда, подпредсједник Петар Вукановић, благајник Лазар Јововић, секретар Ахиле Сабљичић; управитељ читаонице Божо М. Гопчевић. Надзорници за год. 1884. изабрани су на сједници држаној 7 фебруара 1884. и то Јово Абрамовић, Вицко Вушковић, Мићо Ростовић и Адам Врчевич. Године 1883. ступило ј е у друштво 11 чланова, а друштво је отпустило 9 ради неуплате. Исте године умрла су два члана. Тако је концем четврте године било у друштву 48 чланова. Друштвени приход 1883. износио је 350 долара, од којих се потрошило 235. Почетком године 1884. друштво је имало 410 долара. На 7 фебруара 1884. на предлог брата Стева Ђуковића ријешило се да се печата Устав, Законик и Правила овога друштва на енглеском језику.

На сједници држаној дне 3 септембра 1884. примљене су неке књиге на дар, које је послао госп. Јефто Иванковић, и на истом се састанку ријешило да му се писмено захвали.

На истој сједници ријешило се да се уврсти у записник благодарење благопочившем брату Петру Радовићу, који је поклонио скупоцјену сребрну чашу овоме друштву.

Изванредни састанак ради Законика био је сазван на 8 октобра 1884. и на истом се већином гласова одобрило ријешење од 7. септембра, да се Законик печата на енглеском језику. На 28 октобра 1884. друштво прими неколико књига на дар од госп. Арсе Пајевића, за које се на истом састанку ријешило да се писмено благодари; тако и да друштвени секретар захвали писмено госп. Љубу Злоковићу у Њу Јорк, који је поменуте књиге примио и спремио овоме друштву. Дне 14 новембра брат Божо М. Гопчевић предаде писмено оставку, исплативши све своје дужности како наш закон преписује. Његова оставка бјеше једногласно примљена, тако, да се исти није послије признавао чланом овога друштва.

Госп. Гопчевић ступио је у ово друштво 8 децембра 1880.

Пети годишњи састанак држао се на 17 децембра 1884., на коме се изабрала управа за г. 1885. овако: предсједник Петар Л. Вукановић, подпредсједник Казимир Антониоли, Благајник Стево Д. Ђуковић, рекордни секретар Владимир Јововић, финанцијални секретар Адам Врчевић; надзорници: Шпиро А. Драгомановић, Вицко Вушко вић, Јово Абрамовић и Мато Радовић; управитељ читаонице Јован Јововић. Године 1884. приход друштвени био је 605 долара, а у истом времену потрошило се 285 долара. Свршетком пеће године друштво је имало 730 долара. 1884. ступило је у друштво 11 чланова, а исте године један је оставио друштво, шест чланова били су искључени ради неуплате, а два су умрла; Петар Радовић преставио се у Сан Франциску на 27 маја 1884. Покојник је ступио у друштво на 18 маја 1881. Брат Јово Миловић умро је у Сан Франциску 1884. (у записнику нема датума). Покојник је ступио у друштво на 29 децембра 1880.

Почетком шесте године повећала се

друштвена управа чином финанцијалног секретара. Друштво је имало 50 чланова.

На састанку од 4 фебруара 1885. ријешило се да се друштвом управља по новом законику, премда исти није још био печатан; такође на истој сједници одлучи се да се поклони неки дар бившем преcједнику брату Владимиру Ћуди за његове заслуге приликом његова учешћа у управи.

На 15 фебруара 1885. брат Јово Нобиле даде оставку, ради одласка из овог града. По друштвеном закону његова оставка бјеше једногласно примљена. Госп. Јово Нобиле ступио је у друштво год. 1881. (У записнику нема датума већ се ослањам на опис присутних чланова у коме се налази да је и госп. Јово Нобиле присуствовао на сједнице држане 1881.). На истом овом састанку бјеше ријешено да се између чланова скупи новац за свилену заставу српску и Сједињених Држава. За ово се изабра у одбор Лазар Јововић, Јово Абрамовић и Казимир Антониоли.

Први мјесечни састанак у мају 1885. није се држао због смрти и погреба нашег незаборавног брата Јована Јововића у-

правитеља читаонице, члана утемељача овога друштва.

На сједници држаној 20 маја 1885. објави се смрт покојног Јована А. Љубетића, који се преставио у Mountain View, Cal. Покојни брат Љубетић, ступио је у ово друштво на 16 јануара 1884. На истој сједници друштво изабра својим почасним чланом уредника "Српског Листа" госп. Саву Бјелановића. На 16 септембра брат Ђуро Зеновић даде оставку. Гос. Зеновић ступио је у ово друштво на 4 феб. 1885.

Шести годишњи састанак држао се 21. дец. 1885., на коме се изабрала сљедећа управа: предсједник Лазар Јововић, подпреде. Јово Абрамовић, благајник Антон Сорић, рекордни секретар Владимир Јововић, Финанцијални секретар Владимир Ћуда. Надзорници Јован П. Анђус, Шпиро Јанковић, Шпиро Вушковић и Франо Куртони. Управитељ читаонице Илија Јовановић.

Године 1885. ступило је у друштво 44 члана. Исте године два су оставила друштво, четири су била отпуштена ради неуп-

лате а два су умрла. Почетком седме године друштво је имало 86 чланова. Друштвени приход године 1885. износи 1025 долара, од којих се потрошило 610 долара. Тако је друштво имало свршетком шесте године 1145 долара.

На 9 маја 1886. друштво је имало свој први излет у Белмонт. Ова недјеља биљежи прво весело српско јавно појављење са заставом и глазбом (Глазба се састојала од 16 вриједних свирача). Друштво са пријатељима упутило се са Друм улице уз Калифорнија, до Керни, па кроз Керни до Маркет, уз Маркет до четврте а низ четврту до жељезничког пристаништа, гдје је друштво чекала нарочита жељезница, која је исто одвезла до у Белмонт. Друштво је предводио брат Вицко Вушковић. Српску заставу носио је Андрија Војиновић а америчку Ђуро J. Гојковић. Друштвени барјак са именом носио је Шпиро Божов Радовић. Управитељ плеса био је Никола Костић, са помотњицима В. Јововићем, К. Антониолом, Ш. Вушковићем и А. Врчевићем. Излет је тако лијепо испао да је био достојан сваке похвале.

На састанкуод 6 октобра 1886. брат Митар Вуковић даде оставку ради својег одласка из Америке. Његова оставка по закону бјеше једногласно примљена. Гос. Вуковић ступио је у ово друштво на 16 јануара 1884.

Седми годишњи састанак држао се на 21 децембра на коме су одобрена два прилога за друштвени Устав. Прилоге принио је брат Владимир Јововић и то услов 5. од Сустава 8 и правило 14., који су касније преиначени. На истом састанку изабрала се друштвена управа за год. 1887. овако: предсједник Јован П. Анђус, подпредсједник Петар Зеновић, благај. Антон Сорић, рекордни секретар Владимир Јововић, финанцијални секретар Илија Јовановић. Надзорници Јово Абрамовић, Лазар Јововић, Ђуро Гојковић и Васо Љубибратић. Управитељ читаонице Шпиро Ј. Драгомановић. Године 1886. ступило је у друштво 9 чланова, један члан је оставио друштво, а десет су били искључени ради неуплате своје дужности. Почетком осме године друштво је имало 84 члана.

Приход друштвени год. 1886. износи 1308 долара. а исте године потрошило се 650 долара. Друштвено имање свршетком седме године износи 1803 долара.

За набавку друштвене заставе сљедећи чланови и пријатељи приложише: По двадесет долара Лазар Јововић, Божо Радовић и Филип Митровић; по десет долара: Јово Абрамовић, Петар Вукановић, Лука Јанковић, Антон Сорић, Казимир Антониоли, Илија Ћеловић, Стево Д. Ђуковић и Трифун Сеферовић; седам долара приложи Иван Маровић; по пет долара: Драго Абрамовић, Шпиро Јанковић, Петар Ђуковић, Ђуро Бурић, Андро Абрамовић, Мићо Ростовић, Ђуро В. Зеновић, Ђуро Лазаревић, Лука Чепринић, Јован Ковачић, Никола Петковић, Шпиро А. Драгомановић, Саво Петровић, Илија Јовановић, Јован А. Љубетић, Тодор Јунчевић Вицко Вушковић, Владимир Ћуда и Владимир Јововић; четири долара Тодор Шеровић; три долара Шпиро Ј. Драгомановић; по два и пô долара: Франо Куртони, Марко Митровић, Андро Јововић, Јово Радонић, Андрија Војиновић, Крсто Црногорчевић,

Косто Црногорчевић, Ђуро С. Дабовић, Милан Балабушић, Адам Врчевић, Јован П. Анђус, Ђуро Бијелић, Ђуро J. Гојковић и Раде Замбелић; по два долара: Стево Бакочевић, М. Киригин, Никола Низетић и Јован Париjез; по један долар: Стево Стиjеповић и Васо Љубибратић. Свега долара 296 и 50 цента. Заставе вриједиле су 247 долара а преостатак скупљеног новца положио се у друштвену благајну.

Златни знак овога друштва, на коме је круна и застава српска са словима S. M. B. S. (ова слова значе у српском преводу: Српско-Црногорско Добротворно Друштво.), који је брат Владимир Јововић најпрви и једини до овог доба (то јест до марта 2. 1887.) нацртао и за себе дао сковати, био је на овој сједници од истог принешен, и присутна браћа једногласно одобрише, да се за друштво сличних знакова наручи и члановима који их желе имати продају.

На састанку 4. маја 1887. објави се смрт брата Николе Ивановића. Покојник је ступио у ово друштво на 16 јануара 1884.

На сједници држаној на 18 октобра

1887. брат Казимир Антониоли доби златну медаљу од друштва за услуге које је истом учинио приликом друштвеног излета у Белмонт Парк на 3 јула 1887. Брат Антониоли продао је највише улазница.

Осми годишњи састанак држао се на 21 децембра 1887. На овом састанку изабрана је управа за годину 1888. и то: предсједник Божо Радовић, подпредсједник Петар Зеновић, благајник Стево Д. Ђуковић, рекордни секретар Томо В. Томановић, финанцијални секретар Илија Јовановић; надзорници: Лазар Јововић, Драго Абрамовић, Шпиро Драгомановић и Илија Матковић, управитељи читаонице секретари.

Године 1887. ступила су у друштво 4 члана; друштво је искључило ради неуплате 4, а умро је један члан. Почетком девете године друштво је имало 83 члана. Приход године 1887. износи 1210 долара, од којих се потрошило 705 долара. Почетком девете године друштво је имало 2308 долара.

На 4 јануара 1888. примило се писмо из Чикага од тадашњег Српског-Црногор-

ског Добротворног Друштва (данашњег Српског Јединства) којим пита, да им ово друштво пошље својих двадесет диплома. На истом састанку ријеши се да се дипломе пошљу и да се за исте наплати чикашком друштву 50 долара. На 15 феб. 1888. примљене су на дар три слике од госп. Тома Срзентића из New York-а за које је брат Шпиро Јанковић поклонио друштву три оквира, те на истој сједници друштво изрази благодарност и једном и другом дароваоцу.

На 7 марта 1888. брат Владимир Јововић поклони друштву једну вриједну српску књигу, коју је исти наслиједио од покојног брата Јована, за коју му је друштво изразило благодарност.

На 19 априла 1888. читало се писмо од госп. Стева В. Врчевича из Котора, и примио се његов дар, који се састојао из Албума српских нота за гласовир. На истој сједници ријеши се, да се писмено благодари госп. Врчевићу.

На 10 јуна друштво је имало свој годишњи излет у Белмонт, који је испао врло лијепо. Највише је улазница продао брат

Илија Тодоровић, који је по одлуци на састанку 191. добио златну медаљу, али пошто је брат Тодоровић отпутовао пут свог отачаства, би ријешено на 15 августа, 1888., да се истоме пошље медаља са свједоџбом у домовину.

На сједници држаној на 5 децембра 1888 ријешило се, да смртни остаци покојног Ђура Мартиновића, негдашњег члана и једног од утемељача овог друштва, буду примљени у друштвену дворану и да се упути спровод из друштвене собе препоручујући свијем члановима да учествују спроводу.

Девети годишњи састанак држао се на 21 децембра 1888., на коме се изабрала друштвена управа за настајућу годину овако: предсједник Лазар Јововић, подпредсједник Јово Абрамовић, благајник Стево Д. Ђуковић, рекордни секретар Крсто Н. Милпшић, финанцијални секретар Адам Врчевић; надзорници Франо Куртони, Јевто Одаловић, Јово Љубибратић и Шпиро Ј Драгомановић; управитељи читаонице два секретара.

Године 1888. ступило је у друштво 15

чланова (ово је једина у 25 година друштвеног живота, у којој није ни један члан био искључен, нити је оставио друштво, ни умро). Свршетком девете године друштво је имало 98 чланова. Приход друштвени године 1888. износи $ 1375, од којих се потрошило 410.

Почетком десете године друштво је имало 3273 долара.

Годишњи излет имало је друштво у Баден Парк на 20 јула 1889., на коме је брат Лука Јанковић, продао највише улазница и за то од друштва добио златну медаљу.

На 3 августа 1889. преставио се у овоме граду брат Шпиро Поповић. Покојник је ступио у ово друштво на 10 фебруара исте године. У списку имена биљежи се смрт без датума брата Ђура Лазаревића. Покојни Лазаревић ступио је у друштво на 4 фебруара 1885. Такође на исти начин забиљежена је смрт брата Илије Тодоровића. Покојни Тодоровић ступио је у ово друштво на 6 јула 1887. На 18 децембра 1889. преставио се брат Милан Балабушић, а сахрањен је на 22 децембра. Покојни Балабушић ступио је

у ово друштво на 12 јануара 1881.

Десети годишњи састанак држао се на 18 децембра 1889, на коме се изабрала управа за годину 1890. овако: предсједник Казимир Антониоли, подпредсједник Илија Матковић, благајник Петар Зеновић, рекордни секретар Шпиро Вукосављевић, финанцијални секретар Јован Анђус надзорници: Јован Љубибратић, Лазар Лепетић, Митар Вуковић и Јован Божић; управитељ читаонице Вељко Секуловић Године 1889. ступило је у друштво 24 члана а исте године умро је један. Свршетком десете године друштво је имало 121 члана.

Приход друштвени године 1889. износи 1640 долара а у исто вријеме потрошило се 503 долара; почетком јаданаесте године друштво је имало 4410 долара.

Годишњи излет држао се у Сан Рафаел Парку на 15 јуна 1890.

На састанку држаном на 16 јула 1890. брат Јоко Анђус принесе пред друштво питање од "Руско-Грчког-Славјанског Црковног Друштва" које пита у зајам од нашег друштва двије хиљаде (2000) дола-

ра са каматом од 7 по сто, те да ће друштву подложити своју земљу која се налази на јужној страни Odd Fellows гробља а лицем на Турк улицу За ову ствар се изабра сљедећи одбор: Лазар Јововић, Казимир Антониоли, Лазар Лепетић и Владимир Јововић, који ће прегледати вриједност земље и по њиховој изјави да друштво учини своју одлуку.

На 3 септембра 1890. друштво прими званични позив од овдашње италијанске колоније, да учествује њиховој прослави: двадесетој годишњици освојења Рима. Овај позив одложи се да се ријеши на идућем састанку. На истом овом састанку уврштено је у записник сљедеће: "Писмо од комитади N. S. G. W. тако овђе би радосно примјено." Садржај овог писма немогуће је оздје навести, по што исто није сачувано, а за што је "радосно примјено"—погрјешка је рекордног секретара, што у записнику није разјаснио садржај писма посланог од одбора "Рођених Синова Златнога Запада" и је ли се на исто писмо одговорило. На истој овој сједници, одбор који је имао да развиди земљу и и-

мање православног друштва, изјави, да је земља вриједна и да се повише исте може зајмити новац. На темељу ове изјаве друштво риjеши да зајми поменутом друштву 1500 долара.

На састанку држаном 17 септембра ријеши се да се одговори одбору италијанске колоније, да ово друштво не може званично учествовати њиховој свечаности, наводећи за узрок да ће истога дана бити спровод једног нашег земљака, пријатеља овога друштва, кога ће већина чланова допратити до гроба.

Први плес овога друштва био је у суботу вече на 20 децембра 1890. у дворани Odd Fellows. Одбор за приправит овај плес изабран је на 15 октобра, а сачињавали су га: Владимир Јововић, Лазар Јововић и Ђуро И. Дабовић. Казимир Антониоли управљао је плесом, а гостопримци били су: Адам Врчевић, Петар Зеновић и Раде Замбелић. За приправу овог плеса потрошило се 194 долара и 90 центи, а прихода је било на истоме 129 долара и 25 центи; тако је друштво за први свој плес платило из благајне 66 долара и 65 центи.

Једанаести годишњи састанак држао се на 22 децембра 1890., на коме се изабрала управа за настојећу годину овако: предсједник Лазар Јововић, подпредсједник Лазар Лепетић, благајник Франо Куртони, рекордни секретар Владимир Јововић, финанцијални секретар Јован Анђус; надзорници: Васо Љубибратић, Драго Абрамовић, Петар Бердовић и Јефто Одаловић; управитељи читаонице секретари.

Год. 1890. ступило је у друштво 15 чланова. По прегледу записника рачуна се да друштво има 136 чланова, али по уплати своје дужности почетком дванаесте године друштво је имало само 126 чланова. Сувишних десет чланова записник не биљежи да ли су искључени, умрли или оставили друштво. Године 1890. друштвени приход износи 1670 долара а исте године потрошило се 980 долара. Почетком дванаесте године друштво је имало са уложеним новцем поврх земље "Руско-Грчког Славјанског Црковног Друштва" на разне штедионице и код свога благајника укупно 5100 долара.

На 18 марта 1891. брат предсједник

Лазар Јововић говорио је о путовању Њ. И. В. Царевића Великог Књаза Николаја Александровића (садашњег цара, Николе II.), који је намјеравао доћи у Сан Франциско. Предсједник се изрази, да би наша дужност била што величанственије дочекати великог посјетиоца и за исту сврху да друштво опредијели једну малу своту, тако, да се у дочеку може учествовати званично, а појединни Србин да помогне колико који може; он, као предсједник овога друштва, одлучи да дâ из свога џепа 100 долара за ову сврху. За дочек царевића није се изабрао одбор на овој сједници, јер се није знало стално хоће ли доћи у Америку, него се ријешило да том приликом друштво помогне 150 долара.

На састанку држаном на 15 априла 1891. браћа Владимир Јововић и Ђуро И. Дабовић јавише друштву, да су извијешћени од мјесне руске консисторије, да царевић не намјерава доћи у Америку јер је потпуно измијенио план путовања по што је био дивљачки нападнут у Јапану.

Годишњи излет држао се на 31 маја 1891. у Сан Рафаел Парк, на коме је брат

Лазар Лепетић продао највише улазница и за то добио дар од друштва, златну медаљу, на сједници држаној 5 августа 1891.

На 19 августа прегледни одбор принесе пред друштво, да су поново зајмили Руско-Грчкој Славјанској Црквеној и Добротворној Задруги 1500 долара. Са прије узајмљеним новцем поменутом друштву овај дуг износи своту од 3000 долара, не укључујући добит на исти новац.

Дванаести годиш. састанак држао се 21. децем. 1891., на коме се потврдила иста управа и за идућу годину, 1892. На истом састанку објави се смрт брата Коста Црногорчевића, који се преставио у овом граду. Покојни Црногорчевић ступио је у ово друштво на 17 децембра 1884.

Године 1891. ступило је у друштво 28 чланова, умро је један а искључени су из друштва ради неуплате деветнаест.

Приход друштвени исте године износи 1880 долара а у исто вријеме потрошило се 850 долара. Са узајмљеним новцем повише земље православног друштва, на разне штедионице и код благајника друшт-

во је имало почетком тринаесте године 6130 долара. Чланова било је 134.

На сједници држаној на 6 априла 1892. брат Владимир Јововић принесе три измјене и додатка који би се имали печатати у нови законик, а то су: 1. и 2. Услов од Сустава X. и 2. услов од Сустава XIV. На сједници држаној 4. маја 1892. брат Вицко Вушковић, поклони друштву "Црногорски марш" и "Праг је овог милог Српства" (удешени за гласовир), на чему му је друштво благодарило.

На 18 маја 1892. брат Алекса Дабановић принесе оставку брата Стева Бакочевића, и на истом састанку, по друштвеном закону, оставка бјеше примљена. Гос. Бакочевић ступио је друштво на 4 феб. 1884. На овој сједници ријеши се да се плати брату Франу Куртону пентаест долара за дјевојачко црногорско одјело које је исти набавио из Дубровника.

Годишњи излет држао се у Сан Рафаел Парку на 19 јуна 1892. — На сједници држаној на 20 јула 1892. брат Владимир Јововић принесе 500 примјерака друштвеног Устава пред друштво, за које је исти

био опуномоћен од друштва да их печага.

Брат Стево Стијеповић преставио се у овом граду на 21 јула 1892. Покојник је ступио у друштво на 4 фебруара 1885.

На 20 октобра 1892. примила се слика которског 'Српског Јединства,' која је извађена приликом свечаности на Савини (у Херцег-Новом) исте године. Поменуту слику послао је на дар овоме друштву гос. Филип Митровић, на чему му је друштво писмено благодарило.

Тринаести годишњи састанак држао се на 21 децембра 1892., на коме се изабрала друштвена управа овако: предсједник Лазар Јововић, подпредсједник Лазар Лепетић, благајник Илија Матковић, рекордни секретар Владимир Јововић, финанцијални секретар Вељко Секуловић; надзорници: Петар Зеновић, В. Вушковић, Исидор Павловић и Т. Томић; управитељи читаонице: секретари.

Године 1892. ступило је у друштво 20 чланова; исте године оступио је један члан а ради неуплате своје дужности искључено је 11 чланова.

Почетком четрнаесте године друштво

је имало 142 члана. Приход друштвени износи 2210 долара, а исте године потрошило се 1320 долара. Свршетком тринаесте године друштвени иметак износио је 7020 долара. Годишњи плес држао се на 28 децембра 1892. На 4 јануара 1893. по предлогу брата В. Јововића друштво одлучи да приреди вечеру на вече св. Саве, и у ту сврху изабра се одбор да уреди све што љепше може, и одлучи се да у овој вечери само чланови овога друштва могу учествовати а нитко други. На 12 јануара 1893. са приватним допустом друштвене управе неколико чланова овога друштва са својим пријатељима установише у нашој дворани Славјански Н. В. З. Клуб. (S. N. S. C.), који и данас опстоји у овоме граду.

О светосавској вечери у Записнику пише: "Светосавска вечера испаде врло сјајно којој присуствова велик број чланова, ђе се лијепо вријеме прошло до после поноћи, уз пјевање српских пјесама и напијање српских напијалица и сувише ударање српских гусала. На исту вечеру руски преосвештени владика

Николај послао је на дар овоме друштву икону св. Саве и сувише педесет долара као помоћ доброчинственом фонду.“

На сједници држаној 1. феб. 1893. ријеши се да се благодари Њ. П. владици и по предлогу брата Владимира Јововића изабра се својим почасним чланом Његово Преосвештенство епископ Николаје, Алеутске и Аласинске епархије. На истом састанку одлучи се да се пошаље друштвена диплома новоизабраном почасном члану. На састанку држаном 5. марта 1893. брат Раде Замбелић замоли од стране “Славјанског Н. В. З. Клуба“ да ово друштво зајми поменутом Клубу своје ноте српских пјесама, чија молба бјеше једногласно уважена.

На 15 марта, одбор, који је био постављен на прошлом састанку да преда диплому и званично јави Њ. П. владици Николи да је изабран за почасног члана овога друштва, јави да је учинио своју дужност и да је Њ. П. владика са великим задовољством и благодарношћу примио диплому и част у ово друштво.

На састанку од 5 априла 1893. друш-

тво одлучи, да се на дан годишњег излета обуче двоје дјеце и један члан у народно црногорско одјело и да предводе друштво од наше дворане до паробродског пристаништа. Приправни одбор за излет изабра двоје Српчади, и то: Марка Р. Замбелића и Франциску Ф. Куртони, који су се обукли у дјечије хаљине а од момака исти одбор изабра брата Илију Матковића.

На састанку држаном 3 маја 1893. објави се смрт брата Тодора Шеровића, који се преставио исти дан у овом граду. Покојни Шеровић ступио је у ово друштво на 11 августа 1880. На истом састанку друштво прими од непознатог пријатеља књигу "Пјесник и Вила", те се ријеши да се књига тврдо увеже. Годишњи излет друштво је имало у Сан Рафаел Парк на 4 јуна 1893. На истоме излету друштво је извадило слику у зеленој башти.

На 5 јула 1893. објави се смрт брата Милоша Ј. Мандића, који се преставио у Angels Camp-у на 2 јула 1893. Покојник је донешен у овај град и погребен у недјељу на 6 јула. Он је ступио у ово друштво на 18 марта 1891.

На 19 јула брат Лука Вукотић брзојави из Seattle, Wash., да се тамо преставио брат Крсто Милутиновић, и у истом брзојаву питао је хоће ли брата укопати у у Seattle, или ће га послати у Сан Франциско. Брат Петар Сетенчић обвеза се да ће он сувишне трошкове исплатит за укоп покојног свог рођака и пита да се донесе у овај град. На овој обвези друштво ријеши да јави брату Л. Вукотићу, да остатке покојног Милутиновића пошље у Сан Франциско гдје се спровод покојнику држао у недјељу, 23 јула, 1893. Покојни Милутиновић ступио је у ово друштво на 5 августа 1891.

Године 1893. друштво је имало и други излет, који се држао у Harbor View Park-у на 22 октобра, и то да се чисти приход од излета дâ српском одбору средозимске изложбе.

Четрнаести годишњи састанак држао се на 21 децембра 1893., на коме је изабрана управа за настајућу годину овако: предсједник Петар Л. Вукановић, подпредсједник Франо Куртони, благајник Шпиро Јанковић, рекордни секретар Шпиро Ву-

косављевић, финанцијални секретар Вељко Секуловић; надзорници: Петар Бердовић, Јово Спаић, Спасо Јововић и Мићо Гојковић; управитељи читаонице: секретари.

Године 1893. ступило је у друштво 22 члана, а исте године умрла су три. Почетком петнаесте године друштво је имало 161 члана.

Друштвени приход године 1893. износи 2325 долара, а исте године потрошило се 1785 долара. Свршетком четрнаесте године друштвено имање вредило је 7560 долара.

На сједници држаној 17. јануара 1894. примила се оставка брата Андрије Черовића, коју је положио ради поласка у своје отачаство. Гос. Черовић ступио је у ово друштво на 18 марта 1891. На истом овом састанку примила се признаница од болесног брата Николе Радовића, којом признава да је примио од овога друштва одобрену последњу своту од 140 долара, и благодари браћи на потпору, а по одлуци управе својевољно отпушта друштво. Гос. Радовић ступио је у друштво на 3 јуна 1891. Он је за неко вријеме боловио у

овом граду, те га је друштво, као и осталу браћу у нужди, помагало; на послетку по савјету љечника морао је одлазити из ове земље У ту сврху питао је поменуту своту, и друштво му је одобрило. На истом састанку од 17 јануара брат Јово Спаић предложи, а сва присутна браћа потврдише, да се дарује бившем предсједнику брату Лазару Јововићу златна медеља за његову пажњу и труд за вријеме његовог предсједовања. На овај предлог брат Лазар Јововић најискреније захвали на одлуку и разјасни, да је он са овим рјешењем одликован, а одлучени новац, који би се имао потрошити за његову медаљу, да друштво употреби на своје добротворне сврхе. На истом састанку брат Никола Костић поклони друштву ноте једне српске пјесме, које друштво прими са благодарношћу.

Изванредни састанак овога друштва држао се на 24 јануара 1894., на коме се ријешило приређење светосавске забаве. На истом састанку примило се пи мо од управе средозимске изложбе, у коме нас позивље да званично учествујемо отворењу изложбе.

На 1. фебруара 1894. брат Илија Ћеловић даде оставку. Гос. Ћеловић, ступио је у ово друштво на 17 децембра 1884. На истој сједници примило се писмо од "Stanford University" из Пало Алто, у коме се поменуто Свеучилиште распитује о разном стању овога друштва. За ово се ријеши и нареди секретарима да саставе одговор и да јаве колико има друштво чланова; колико је дало за добротворне сврхе, колико за просвјетне и т. д.

На овом састанку поново чланови покрену не мисао да се заслужном брату, бившем предсједнику, Лазару Јововићу, дарује златна медаља; а по што на овом састанку брат Јововић није био присутан одбор се изабра да наручи медаљу, која је имала бити справна до идућег састанка. Тако на 21 фебруара 1894. брат предсједник Петар Вукановић, дирљивим говором, у име друштва одликова брата Лазара Јововића златном медаљом. Брат Лазар Јововић је најискреније благодарио друштву за одликовање, изразивши се да је он само по могућности испуњавао своје дужности и за то да је одбијао одликовање, сматрају-

ћи истодобно да сваки члан треба да врши без награда своје дужности. Оба су говорника пажљиво саслушана а на закључку њихови су говори били поздрављени бурним плескањем.

На 21 марта 1894. Њ. П. владика Никола послао је друштву неколико књига на дар, на које је друштво писмено благодарило.

На сједници држаној 16 маја 1894. брат Иво Вучковић дарова друштву једно црногорско мушко одјело, за које му је друштво благодарило и поклонило диплому редовног члана.

На 23 маја 1894. држана је изванредна сједница ради прославе "Славенског дана" на средозимској изложби. Распоред који је учинио одбор "Славенског дана" друштво је одбило, а то на темељу народног живота у нашем отачаству и на темељу друштвеног опстанка у овом граду. Распоред који је одбор Слав. дана поднио овоме друштву гласио је овако: Управа Славенског дана и Славенско-Илирско Добротворно Друштво са америчком заставом и црвено-бијело-плавом тробојницом да

предводе прву дивизију; у исту дивизију да ступи тек установљено друштво Звонимир. Другу дивизију да предводи наше друштво са српском и америчком заставом и у исту дивизију да ступи пољско друштво. Трећу дивизију да сачињавају чешка и словачка друштва. Такође да буде један славолук, који ће престављати све славенске државе. На преглед славолука опазило се да нема Русије ни једне руске губерније, па и то изазва незадовољство међу члановима овога друштва. На овој сједници друштво ријеши да изабере одбор, који ће поднијети одбору Слав. дана распоред и увјет како би ово друштво званично учествовало у паради. Друштвени распоред гласио је: Управа Славен. дана и Славенско-Илирско Добротворно Друштво са америчком заставом и бијело-плаво-црвеном тробојницом, да предводе и сачињају прву дивизију у паради. Другу дивизију да предводи Српско-Црногорско Литерарно и Добротворно Друштво са српском и америчком заставом, а у исту дивизију да управа Слав. дана може увести чешко, пољско, хрватско или словачко дру-

штво. Такође да трећу дивизију управа Слав. дана уреди, и на славолуку да је престављена и Русија или све славенске губерније у рускоме царству. Управа Слав. дана није хтјела да измијени распореда, за то ово друштво није званично учествовало у паради на Славенски дан, који се славио на средозимску изложбу 1894. Као што се види у два распореда, главно питање било је: која ће тробојница предводити све Славене, и премда је управа Славенског дана одбила распоред овога друштва и тиме друштво одбила, морала је попуштити у том питању, јер Чеси и Словаци одлучише да не учествују под предводништвом хрватске тробојнице. Преговор око овог питања трајао је неколико и главни захтјев нашега друштва у погледу тробојнице испунио се на 7 дана прије прославе, да је већ било касно приправити се за учествовање у паради. Управа Слав. дана морала је измијенити распоред за прву дивизију овако: Управа Славенског дана са америчком заставом и бијело-плаво-црвеном тробојницом да предводи исту а у њу да ступи Славенско-Илирско Добротворно Друштво са својом тробојницом.

На 10 јуна 1894 друштво је имало излет у Shuetzen Park у Сан Рафаел, на коме је брат Стево Геруновић продао највише улазница и за то добио златну медаљу.

На 4 јула 1894., то јест на 129. рођен дан Сједињених Држава Сјеверне Америке, ово је друштво званично учествовало у паради, која се завршила у Golden Gate Park-у на средозимску изложбу, јер је и свршетак изложбе био у исти дан.

Да је ова друштвена јавна појава испала честито, најбоље се можемо освједочити из овдашњих дневника, који су дне 5 јула, 1894. у вијестима о паради признали и изјавили да је српска дивизија била најугледнија, а и српски славолук најукрашенији. На славолуку овог друштва била је израђена планина Ловћен и Авала, на којима су биле двије прелијепе Српкињице са штитовима, а исте су представљале Србију и Црну Гору. На подножју Ловћена и Авале, наоколо, било је обучено 18 дјевојчица у бијело са лентама на којима је писало име покрајине коју појединa представљаше.

Више од 50 различитих задруга, војничких, добротворних, књижевних, забавних и других, учествовало је у овој паради.

Премда је Српско-Црногорско Литерарно и Добротворно Друштво достојно похвале за такову јавну појаву, опет и оном приликом и вјечито ово друштво благодари свијем пријатељима (браћи Славенима) који су корачали за српском заставом и увеличали бројно српску дивизију.

Осим добровољних прилога друштво је потрошило за глазбу и славолук 186 долара и 60 центи.

На сједници држаној дне 5 септембра 1894. друштво прими позив од Ђ. П. владике Николе, којим позивље друштво да учествује у прослави стогодишњице прве православне цркве у Америци, која се слава држала на 7 октобра 1894. На истом састанку друштво ријеши да учествује у свечаности.

На 5 децембра 1894. објави се с смрт брата Петра Зеновића. Покојни Зеновић ступио је у ово друштво на 3 марта 1886.

Петнаести годишњи састанак држао се на 21 децембра 1894., на коме је изабрана друштвена управа овако: предсједник Петар Вукановић, подпредсједник Франо Куртони, благајник Стево Геруновић, рекордни секретар Лазар Симов Ђурић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Иво Вучковић, Спасо Јововић, Милан Сошић и Јован Спаић; управитељи читаонице: секретари. Године 1894. ступило је у друштво 13 чланова. Исте године оставили су друштво три члана, један је умро, а друштво их је искључило 14 ради неуплате. Почетком шеснаесте године друштво је имало 156 чланова.

Приход друштвени године 1894. износи 2395 долара, а исте године потрошило се 1895 долара. Почетком шеснаесте године друштвено имање вриједило је 8060 долара.

На 16 јануара 1895. друштво прими на дар од оца Севастијана Дабовића пет лијепих српских књига за које се на истом састанку одлучи да се писмено благодари гос. Дабовићу.

На 6 фебруара 1895. брат Александар Димитријевић Пустински даде оставку ради свога одласка из Америке у своје отачаство. Гос. Пустински ступио је у ово друштво на 3 јануара 1894.

Друштво је имало плес на 13 фебруара 1895. у Union Square Hall.

На сједници држаној на 5 марта1895. гос. Божо Радовић дарова слику Петра Петровића Његоша, коју је вјешто нацртао покојни Велимир Ћеловић. На истом састанку риjеши се да се писмено благодари гос. Радовићу. Брат Лазар Симов Ћурић ставио је у оквир поменуту слику на своје трошкове, за што му је друштво благодарило.

На 20 марта 1895. гос. Јово Греговић, сенатор у Невади, полазећи овај град, посјети наше друштво. Гос. Греговића преставили су друштву браћа: Владимир Јововић и Лука Вукотић. Предусретљивим поздравом примио је у друштво гос. Греговића друштвени предсједник, брат Петар Вукановић. На истом састанку предложи брат Шпиро Радуловић а присутна браћа одобрише и изабраше једногласно госп.

Јова Греговића почасним чланом овога друштва. Овај поступак дубоко је гануо брата Греговића, те је дао подуљи говор у коме је изразио своје задовољство што има ову част у друштву, и благодарио свој браћи на почаст, а на 7 априла 1895. послао је друштву и писмену захвалу.

На 1.маја 1895. брат Славомир Желалић, даде оставку ради одласка пут своје домовине. Госп. Желалић ступио је у ово друштво на 3 фебруара 1886.

Друштво је имало излет на 16 јуна у California Schuetzen Club Park, на ком је за продавање улазница добио златну медаљу брат Франо Куртони. На игранци добио је дар брат Васо Петковић. Зајмљени новац на залог Руско-Грчкок Славјанског Црковног и Добротворног Друштва повисио се са добити и трошковима, тако, да ово друштво није могло даље оклијевати, већ опуномоћи свога одвјетника да заложену земљу преко великог суда постави на јавну дражбу, и за исто изабра се нови одбор, у који уђоше: Петар Вукановић, Франо Куртони Лазар Симов Ћурић и Иван Главиновић. Они имађаху да присус-

твују дражби. Јавна дражба држала се на 29 јула 1895. и на истој земља поменутог друштва пређе у својину Српског Црногорског Литерарног и Добротворног Друштва за уцијењену своту од главнице добити, судбених и других трошака – за долара 4285 и 80 центи. По закону бјеше одлучено: ако црковно друштво буде у стању да исплати српскоме друштву речену своту у вријеме од шест мјесеца, да ово друштво пристане, иначе да ће од овог дана закон признати наше друштво самим и јединим власником означене земље које је до овог дана припадало црковном друштву. Пошто у уговорено вријеме црковно друштво није исплатило свој дуг земља пређе у потпуно власништво "Српско-Црногорског Литерарног и Добротворног Друштва."

Брат Александар Дабановић преставио се у овом граду на 18 августа 1895. Покојник ступио је у ово друштво на 3 маја 1889.

На 4 септембра примила се оставка брата Павла Миљановића, ради одласка у своју отачаство. Гос. Миљановић ступио је у

ово друштво на 17 јануара 1894.

На 20 новембра брат Драго Абрамовић предаде оставку брата Милана Станишића, који одлази из Америке. Господин Станишић ступио је у ово друштво на 7 новембра 1888.

Шестнаести годишњи састанак држао се на 21 децембра, на коме се изабрала управа за годину 1896. овако: предсједник Лазар Јововић подпредсједник Иван Главиновић, благајник Стево Геруновић, рекордни секретар Лазар Симов Ћурић, Финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Милан Сошић, Ђоко Ковачевић, Томо Куљача и Драго Абрамовић; управитељи читаонице: секретари. Ове године умножила се управа са два члана у звању упутитеља и приставника. За упутитеља изабран је Петар Поповић а за приставника Мато Радовић. На овом састанку примила су се три правила за друштвени законик, која је принио брат Владимир П. Поповић, а то су: правило 55., наставак у Услову првом трећег Сустава, и правило 35., који је касније од три члана умножеон на пет. Такође на истом састанку одобри

се услов који је принио брат Лазар Симов Ђурић; а пошто овај услов није печатан у законик, овај се не може навести број од истога. Поменути услов тек је ушао у снагу почетком године 1905 (девет година после одобрења) и то ради вриједности коју садржаје по предвиђењу предсједника брата Илије Балића.

1895. ступило је у друштво 6 чланова; исте године оставили су друштво четири члана, један је умро, а друштво је искључило ради неуплате 12 чланова. Почетком седамнаесте године друштво је имало 145 чланова. Приход друштвени године 1895. износи 2420 долара. Исте године потрошило се 1510 долара. Почетком седамнаесте године друштвено имање вриједило је 9070 долара.

На састанку од 5. фебруара 1896. одбор светосавске вечере јави, да је Њ. П. Владика Никола даровао 100 малих позлаћених крстића, који су се раздијелили међу присутне на вечери, и 40 поучних српских и старословенских књига, које такође бјеху раздијељене међу чланове овога друштва на истој вечери.

На истом састанку одлучи се, да посебни задружни новац пређе у друштвену благајну и да се укине задружни фонд. Такође на истом састанку ријеши се да се ставе у лијепи оквир слике руског цара Николе II и супруге му царице Александре Феодоровне, које је даровао овоме друштву Ђ. П. владика Никола.

На 19 феб. 1896. бивши предсједник Петар Вукановић прими златну медаљу од друштва, за услуге које је учинио друштву за вријеме свога предсједниковања. На истом састанку дозволи се брату предсједнику Лазару Јововићу, да се остатци покојног Н. Парјеза могу донијети у друштвену собу и из исте да се упути спровод.

Годишњи излет држао се на 14 јуна 1896. у Сан Рафаел Парк. На истом излету, за продавање улазница, добио је златну медаљу брат Јово Вуковић, а за игранку—мјесто медаље—брат Владимир П. Поповић, начинио је златни локет на сат, са знаком овога друштва.

На 15 јула 1896. читала се пјесма "Брацки састанак', коју је друштво примило са Цетиња.

На 5 августа 1896. овдашње "Славенско Илирско Узајамно Добротворно Друштво" званично је благодарило нашему друштву, што су чланови овога друштва у великом броју учествовали и увеличали њихов излет. Благодарност поменутог друштва била је тако дирљива, да је после читања истог писма настало бурно одобравање са стране присутних. На истом овом састанку Ђ. П. владика Никола поклони овоме друштву слику краља Александра I. коју је он добио из Србије од оца јеромонаха Севастијана Дабовића. Поменуту слику друштво прими и нареди да се благодари дароваоцу. На сједници држаној на 2 септембра 1896. друштво је ријешило, да званично прослави 200-годишницу владања куће Петровић-Његоша са Црном Гором, али иста одлука није се испунила, јер је речена прослава била одгођена у Црној Гори за идућу годину, 1897.

На 18 новембра друштво је примило званично писмо од гос. Корбела Аустро-Угарског консула у овом граду, ради прославе педесетогодишњице владања Његовог Императорског Величанства Цара

Франа Јосифа I. У истом писму консуо је сматрао да су већина наших чланова поданици Слављеника, те ради тога да ово друштво учеству је у прослави. Истина је да Српско-Црногорско Литерарно и Добротворно Друштво сачињавају 90 по сто синови оних српских земаља са којим сада влада Његово Императорско Величанство Цар Франо Јосиф I., али друштво сматрајући такову свечаност страну, а не своју, на поменуто писмо није се ни пажње обратило!

Седамнаести годишњи састанак држао се на 21 децембра 1896., на коме се изабрала управа за настајућу годину овако: предсједник Иван Главиновић подпред. Мићо Трипковић, благајник Стево Геруновић, рекордни секретар Шпиро Вукосављевић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић: надзорници: Ђуро Гудељ, Спасо Јововић, Јефто Одаловић и Лука Вуичић; упутитељ Исидор Павловић, приставник Ђорђе Ковачевић; управитељи читаонице: секретари.

На истом састанку одобри се услов који је принио брат Владимир П. Поповић,

да се измијени услов 5. од Сустава VIII. друштвеног Устава.

Године 1896. ступило је у друштво 11 чланова, а 14 је искључено ради неуплате. Почетком осамнаесте године друштво је имало 142 члана. Приход друштвени године 1896. износи 2535 а расход 1465 долара. Свршетком седамнаесте године друштвено имање вриједило је 10,040 долара. На 20 јануара 1897. брат Владимир П. Поповић предложи а брат Лазар С. Ђурић подуприје предлог, да се новчано поможе пострадалим од поплаве у Србији, Црној Гори, Боки Которској и Босни и Херцеговини. Овај предлог сва присутна браћа одобрише. На одлуци брат Владимир Јововић предложи да се чист приход од друштвеног плеса одобри за пострадале, и овај се предлог прими једногласно. Брат Јово Божић, достављајући да на плесу не ће бити довољно добити да се пошаље прилична свота пострадалој браћи, предложи да се из друштвене благајне, повише речене добити на плесу дигне стотину долара, исти предлог подуприје брат Никола Костић. Предлог је став-

љен на гласовање, и само су четири гласа била противу предлога На то предсједник изјави да је предлог законито примљен и потврђен. На истом састанак одлучи се да се прослави св. Сава по обичају прошлих година, — На 3 феб. 1897., прими се оставка брата Тома Одаловића који је отпутовао из овог града. Г. Одаловић ступио је у ово друштво на 19 априла 1893. Одобрена помоћ одлучи се да се шаље за Србију на руке Његовог Преосвештенства Михаила, владике биоградског и митрополита Србије, своту од 26 долара; за Црну Гору Његовом Преосвештенству Митрофану, владици цетињском и митрополиту црногорском своту од 26 долара; за Боку Которску Његовом Преосвештенству Герасиму, владици бококоторском, своту од 26 долара, а за Босну и Херцеговину управи листа "Dubrovnika" у Дубровник, своту од 52 долара.

На 5 маја 1896. примило се писмо од Њ. П. митрополита Михаила, које гласи: "Поштована и драга браћо,

Дични Срби!

Главни одбор за помоћ пострадалима

од поплаве имао је радост да прими ваше родољубиво писмо и у њему вашу братску помоћ 5 лира стерлина, 5 шелина и 1 пену. Нама је особито драго што се и ви тако далеко удаљени од нас сећате своје браће у невољи, па по могућству засведочавате своје родољубље и братско осећање. Мило нам је што ви у Сан Франциско имате Српско Црногорско Литерарно и Добротворно Друштво, у коме се негују народне мисли и чувају народни обичаји, те се у том далеком свету очувасте до сада, па ћете се, надамо се у Милостивога Господа Бога, очувати и у напред по молитвама Светог Саве, коме сте тамо подигли и посветили и Божји храм.

Благодарећи вам на посланој помоћи пострадалима у Србији, призивљемо Божју благослов свима који дадоше своју лепту у помоћ браћи и свима вама трудбеницима за очување Српског имена у Америци, па молимо Бога да све вас и ваше породице чува и усрећава својом Милошћу, што ће донети утеху и радост овој браћи овде и особито Вашему доброжелитељном Богомољцу Митрополиту Србије

Михаилу

Београд 26 марта 1897. год.“

На сједници држаној на 19 маја 1897. примило се писмо од Њ. П. митрополита Митрофана, које гласи:

"Српском-Црногорском Литерарном и Доброгворном Друштву, у Сан Франциско.

Са Вашијем цијењенијем писмом од 4 текућег ов. год. спроведену мјеницу од 5 лира Инглешкије и 5 шелина, коју је суму То Славно друштво за пострадале од поплаве у Црној Гори послати доброту имало, примио сам. Овај брацки дар предао сам нашем одбору.

Чланови одбора препоручили су ми да Томе цијењеном друштву за његово брацко учешће изјавим топлу благодарност, које овијем ичиним.

Особито ми је пријатно, што ми је овијем дата прилика да Г. Г. члановима Тога велеуваженога Друштва и свој нашој драгој браћи Србима, преко Океjана пошљем мој Архијерејски благослов и срдачан поздрав

Митрополит Црногорски

Митрофан Бан

Цетиње 4|4 1897."

Друштвени записник не биљежи да се примило ни једно писмо од стране Њ. П. владике Герасима, такође ни од управе "Dubrovnika" односно нашег послатка за пострадале од поплаве у Боки Которкој Босни и Херцеговини.

На сједници држаној на 19 маја 1897. брат Шпиро Радуловић, донесе гусле, које је послао овоме друштву гос. Вуко Обрадовић из Херцег Новога. На истом састанку одлучи се писмено да се захвали гос. Обрадовићу.

Годишњи излет држао се у Schuetzen Park, у Сан Рафаел, на 20 јуна 1897., на коме је, за продавање улазница, добио златну медаљу брат Спасо Јововић, али по захтјеву његовом, мјесто медаље, друштво му је даровало златан локет на сат са друштвеним знаком, а за игранку добио је дар брат Крсто Сладовић. — Седмог јула 1897. даде оставке брат Ђуро Живановић. Господин Живановић ступио је у ово друштво на 6 јуна 1888. На 18 августа брат Антун Спилетак даде оставку, која се по друштвеном закону на истој сједници при-

мила. Гос. Спилетак ступио је у друштво на 2 новембра 1892.

Осамнаести годишњи састанак држао се на 21 децембра 1897., на коме се изабрала друштвена управа за годину 1898. овако: предсједник Иван Главиновић, подпред. Марко Тасовац, благајник Спасо Јововић, рекордни секретар Шпиро Вукосављевић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Славо Милишић, Томо Куљача, Јован Мисита и Јово Вуковић; упутитељ Ђорђе Ковачевић, приставник Мато Радовић; управитељи читаонице: секретари.

Године 1897. ступило је у друштво 9 чланова, три су оставила друштво, а друштво је ради неуплате искључило шест. Приход друштвени године 1897. износи 2670 долара, а исте године потрошило се 1550 долара. Почетком деветнаесте године друштво је имало 11,160 долара и 142 члана. Дан Светог Саве славио се по обичају прошлих година, сувише ове године држала се престава, која је испала на опће задовољство.

На 16 феб 1898. друштво је поклонило

брату Стеву Геруновићу златни локет на сат, за његов труд на корист овога друштва кроз двије године године благајничког васједања. Друштво је имало плес на 23 фебруара 1898. у California Hall,

На 6 априла 1898. брат Владимир П. Пововић у подуљем говору предложи, да ово друштво купи неколико земље у опћини Сан Матео за Српско гробље, наводећи да ће кроз кратковријеме бити забрањено сахрањивање мртвих у Сан Франциско. Овај предлог бјеше примљен и одбор се изабра да види за исту ствар.

На двадесет априла 1898. по предлогу брата Владимира П. Поповића друштво изабра почасним чланом српског пјесника протопопа Јована Сундечића. На истој сједници изабра се одбор који ће извијестити гос. Сундечића, послати му диплому нашег друштва и честитати педесето-годишњицу книжевног му рада. Изабрани одбор састави и отправи му сљедеће писмо

"СанФранциско, априла 23 (5[5) 1898

Заслужном српском пјеснику
и пријатељу господину
Јовану Сундечићу у Котор.

Пресвијетли господине!

Ниже потписани одбор "Српског-Црногорског Литерарног и Добротворног Друштва" имамо част јавити Вам, да сте на прошлом нашем састанку по предлогу брата Владимира П. Поповића једногласно изабрани за почасног члана "Српског-Црногорског Л. и Д. Друштва".

Радујући се што Вам можемо јавити ову вијест, шаљемо Вам данашњом поштом, Диплому реченог друштва, као знак дубоког поштовања прам нашем заслужном српском пјеснику приликом Вашега 50 годишњега рада за корист и напредак Српства на књижевном пољу.

Чинећи ово, желимо да Вам Господ продужи Ваш драгоцјени живот, да дочекате и 75- годишњицу свога за Српство корисног рада.

И као што сте кроз све ово вријеме, пјевајући проповиједали љубав и слогу са поносом и осјећајем српским, да и у будуће дочекате и опјевате јединство и укупно царство Српско. У то име честитамо кличући; "На многаја љета."

Са најдубљим почитовањем у име на-

ше и у име "Српског-Црногорског Литерарног и Добротворног Друштва" примите, пресвијетли господине, наше искрено српско поздравље.

Ваши уважајући Ваша дјела и учествујући срцем и душом Вашој 50-годишњој прослави, Срби:

Одбор
Спиридон С. Вукосављевић
Владимир П. Поповић
Лазар Симов Ћурић."

Част коју одадосмо слављенику, дубокога је дирнула, а то нам свједочи његово својеручно писмо овоме друштву, које овђе наводимо, јер по извјештају од гос. Илије Ђивановића, уредника Сундечићеве "Споменице", све честигке и дарове које је примио пјесник приликом прославе, било од опћине, уредништвâ новина, задруга или појединих особа, свијем је Слављеник скупа кроз новине захвалио а нашему друштву послао је особито писмо. Ево, дакле, тог писма:

Славни Одборе!

И сама помисао о томе, да су ме се

драги сународници и присна браћа моја у далеком Сан Франциску, тако дивно и племенито сјетила: био би довољан да ме погорди и до неба усхити. — А сами факт, да су ми исти честити моји сународници и премила браћа моја, такову своју превелику пошту једнодушно исказали и мене једногласно изабрали за почасног члана, својега велеугледнога Српско-Црногорскога Друштва за Добротворство и Књижевност доставити ми и прекрасну Друштвену Диплому: — тај факт, тако је пун жаркога домољубља, пун тако високе части за мене да ја немам довољно пристојнијех ријечи, којима бих, најдубљу и најискренију благодарност и душевно своје признање, могао у подпуној мјери изјавити; не само том Славном одбору—него и свакоме посебице својему новоме Другару. — Лично не могу к Вами; али у духу бивати ћу вазда с Вами до конца својега живота. — Сваки Ваш напредак и свака Ваша срећа: мене ће до усхићења веселити; и шта више, ја ћу се за Вас жарко Богу утицати са најтоплијом својом молитвом, да Вам Превишњи Отац преобилно благослови сваки Ваш труд и

подвиг, колико за Ваше домаће благостање и пробитак, толико исто за благостање, срећу, пробитак и напредак предрагога нам српског рода и васцијелога Словенства.

Славном Српском-Црногорском Друштву за Добротворство и Литературу.

у Сан Франциску.

Напред, браћо, напријед
У слободи тој:
Међу се се љубите
Љуб'те народ свој!

Држите се рамена
Чврсто брату брат:
Вазда ће ви сунашце
Божје среће сјат!

Два олтара имамо:
Прво нам је Бог,
Па ми одма за Богом:
Олтар рода свог.

Сав им наших недара
Поклањајмо жар,
И свак своју леаптицу
Дајмо им на дар...

Напред, браћо, напријед!
Помоће нам Бог:
Да сви скоро славимо
Ускрс рода свог!—

Нијесам дослен могао неодклоњиву своју дужност учинити, и своју вјечиту благодарност изјавити—како Славном Одбору, тако и свему earnestитому Друштву Српско-Црногорскога уједињења у Сан Франциску—; јер еам био немоћан кроз дуже времена, и по љекарском савјету морао сам се клонити од свакога писања. — Ако даклен и касно, само кад је часно: моји ће дивни Садрузи, и моја врла браћа—ипак примити изразе моје доживотне захвалности и чисте благодарности, са подпуном братимском љубављу и истинитијем усрђем, с каквијем ја—све и свакога —ватрено грлим и преслатко целивам у њихова јуначка чела.—

Живило Славно Српско-Црногорско Друштво у Сан Франциску! Живио Српски народ!

Живило свецијело Словенство! Живила брацка слога, без које се ниједан на-

род не препорађа и не допире до своје народне среће, самосталности и благословљене људске слободе! Браћи од брата брацко свесрдно поздравље, уз изразе најтоплијега поштовања.

J. Сундечић

Котор 3 (15) јулија 1898.“

Брат Јоко Радановић преставио се 1894. (у записнику нема дате). Покојни Радановић ступио је у ово друштво на 1. окт. 1893.

На састанку од 1. јуна 1898. објави се смрт брата Јефта Одаловића, који се преставио у овом граду. Покојни Одаловић ступио је у ово друштво на 20 јула 1887. Годишњи излет држао се на 5. јуна 1898. у Schuetzen Park, у сан Рафаел, на коме је брат Крсто Мандић продао највише улазница а брат Шпиро Драгомановић игранке, за које су добили награду од друштва (у записник ово не биљежи и не спомиње награде поменуте браће, али у трошковима од излета исте награде су увршћене а на листу чланова за улазнице пре-

дњачи брат Мандић а за игранку брат Драгомановић, те се овијем поправља погрешка рекордног секретара што није Λ записник уврстио.).

На 6 јула 1898. друштво је примило писмо од овдашње Православне Консисторије, у коме изразује жељу да ово друштво купи земљу за православно гробље, па да ће они од исте земље купити у друштво. Ова се ствар дала већ избраном одбору да он ријеши, ако друштво земљу купи. На 5 октобра 1898. одбор за гробовиште принесе свој извјештај, али пошто се земља сматрала скупа, одбор се одпусти на истом састанку (Касније се платило доста више за садашње српско гробље, јер, тек се забранило сахрањивање у Сан Франциско, земља је поскупљела у опћини Сан Матео.).

На 19. октобра 1898. брат Лазар С. Ћурић даде писмено оставку прегледног одбора ради свога поласка на Далеки Исток. Исто писмо садржавало је врућих брацких осјећаја, које је присутне дубоко дирнуло; и сваки му је пожелио сретан пут.

На 2 новембра по предлогу брата Илије Балића наручи се у Биоград неколико комада нота за глазбу, које је исти препоручио.

На 16 новембра 1898. брат Владимир П. Поповић даде писмено оставку прегледног одбора, ради одласка у своје отачаство; сумњајући о своме повратку, положи и оставку од друштва. По друштвеном закону оставке се примише. На то устаде финанцијални секретар, брат Ђорђе А. Дабовић, и у подуљем говору о раду и заслугама брата Владимира П Поповића предложи истог за почасног члана овога друштва, тако, да брат Владимир П. Поповић, вјечито остане у нашем колу. Брат подпредсједник, Марко К. Тасовац, подуприје предлог а сва присутна браћа једногласно одобрише и поклонише брату Владимиру П. Поповићу друштвену диплому, изабравши га почасним чланом. — Брат Владимир П. Поповић као редовни члан, ступио је у ово друштво на 20 јула 1892.

На сједници држаној на 7 децембра читало се писмо које је послао брат Владимир П. Поповић, у коме, примајући се, нај-

топлије благодари браћи на учињену му почаст на прошлом састанку.

Деветнаести годишњи састанак држао се на 21 децембра 1898., на коме се изабрала управа за настајућу годину овако: предсједник Марко К. Тасовац, подпредсједник Стево Геруновић, благајник Спасо Јововић, рекордни секретар Шпиро Вукосављевић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић, надзорници: Шпиро Срзентић, Јово Спаић, Марко Радуловић и Марко Зеновић; управитељи читаонице: секретари. Записник не биљежи упутитеља ни приставника а без сумње на годишњем су састанку били изабрани.

Године 1898. ступило је у друштво 9 чланова; исте године оступио је један, умрла су два, а друштво је искључило 6 чланова. Свршетком деветнаесте године друштво је имало 142 члана. Друштвени приход године 1898. износи 2725 долара, од којих се потрошило 1875 долара. Почетком двадесете године друштвено имање вриједило је 12,010 долара.

Дан св. Саве прослави се 1899. великом вечером и игранком по једногласној

одлуци, на друштвене трошке, гдје су учествовали само чланови овога друштва.

На сједници држаној на 1 феб. 1899. друштво одликова брата Ивана Главиновића, бившег предсједника, златним локетом на сат, за његове заслуге. Брат Главиновић је најпрви предсједник овога друштва од рођених американских Срба.

На састанку држаном на 21 јуна 1899. објави се смрт брата Мата Радовића, који се преставио у овом граду на 19 јуна, и по наредби предсједника брата Марка К. Тасовца, на оглашење присутна браћа устадоше се на ноге и сјетно гледаху преда се за вријеме од пет минута. Покојни Радовић ступио је у ово друштво на 15 октобра 1884. Друштвени излет држао се на 25 јуна 1899. у Schuetzen Club Park, у Сан Рафаел.

На 2 августа 1899. друштво прими позив од 'Рођених Синова' и 'Рођених Кћери Златног Запада', да званично учествује на дочек калифорнијских добровољаца на повратку из Маниле, те се на овом састанку одлучи да се сазове изванредни састанак да се на истом ријеши хоће ли ово

друштво званично учествовати у дочеку ратника. Изванредни састанак држао се на 8 августа 1899., на коме се једногласно ријешило да се учествује у паради. На истој сједници изабра се одбор, који ће приправити потребитости и уредити српску дивизију. У одбору бјеху: Лазар Симов Ћурић, предсједник одбора, и помотњици: Шпиро Срзентић, Шпиро Вукосављевић, Стево Геруновић и Васо Милишић. Одбору се даде потпуно право, да уреди што најбоље узможе, препоручивши му да буду четири друштвена члана у народном (црногорском) одјелу, који ће предводити друштво; такође да одбор наручи велику и добру глазбу.

На 18 октобра 1899. објави се смрт бившег предсједника брата Лазара Јововића, који се преставио у овом граду. На глас смрти, по наредби братапредсједника, сва се присутна браћа устадоше и сјетно гледаху преда се за пет минута. Смрћу брата Лазара Јововића ово је друштво изгубило једног од највреднијих чланова. Покојни Јововић ступио је у ово друштво на 19 априла 1882.

На исту ову сједницу овлашње Славенско Илирско Добротворно Друштво послало нам је писмено саучешће у жалости ради великог нашег губитка смрћу брата Лазара Јововића.

Двадесети годишњи састанак држао се на 21 децембра 1899., на коме се изабрала управа за настајућу годину овако: предсједник Марко К. Тасовац, подпредсједник Стево Геруновић, благајник Илија Балић, рекордни секретар Шпиро Вукосављевић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Милан Сошић, Крсто Мандић, Јован Кукавица и Марко Зеновић; управитељи читаонице: секретари. Ни ове године записник не биљежи имена упутитеља ни приставника. На истој овој сједници одобри се и измијени услов I од Сустава IX друштвеног устава, које је предложио брат Шпиро Вукосављевић. Године 1899. ступило је у друштво 12 чланова, умрла су 2 а друштво је искључило ради неуплате 6 чланова. На свршетку ове године друштво је имало 146 чланова.

Године 1899. друштвени приход износи 2990 долара а расход 1995 долара.

Свршетком 1899. године друштвено имање вриједило је 13,005 долара.

Дан св. Саве 1900. године, славило је друштво са својим пријатељима. Велика вечера а кашње игранка трајала је до послије поноћи.

На 30 јануара 1900. предсједник је сазвао изванредни састанак савјета управе ради смрти брата Милана Радановића, који се преставио исти дан. По извјештају дознало се да је покојникова посљедна жеља била да се сахрани по обреду Odd Fellows; тако се ријеши, да савјет управе и друга три члана учествују у спроводу. Покојни Радановић ступио је у ово друштво на 21 децембра 1894.

Годишњи плес држао се на 7 феб. 1900. На 20 Априла 1900. поново се говорило да ово друштво купи неколико земље у опћини Сан Матео за гробовиште; јер је већ опћинско вијеће од Сан Франциска забранило сахрањивање мртваца у гробовишта у граду и у опћини Сан Франциска. Послије малих преговора изабра се одбор да нађе земљу згодну за гробовиште На 6 јуна 1900. постављени одбор за гробовиште ја-

ви друштву да је нашао један комад земље, и на овој објави присутни ријешише да сазову изванредни састанак на 20 јуна, и да се на истоме ријеши хоће ли друштво купити земљу за гробље. На изванредном састанку ријешило се, да постављени одбор принесе чист прорачун од свих трошака, који би се имали учинити, и да се на истом састанку ограничи цијена за земљу, а да се опет држи изванредни састанак кад одбор принесе свој прорачун.

Годишњи излет држао се у Sausalito на 24 јуна 1900.

На 1. августа друштво прими од овдашњег талијанског консула благодарно писмо као одговор на саучешће које му је друштвени секретар послао приликом убиства краља Умберта.

На 15 августа прими се објава смрти нашег почасног члана Јована Сундечића те се ријеши да се изабере одбор, у који уђоше: Лазар С. Ћурић, Шпиро Ф. Срзентић и Шпиро Вукосављевић, да у име овога друштва пошљу обитељи покојниковој саучешће у жалости. Изабрани одбор послао је (после наслова) слиједеће: На но-

ћашњем састанку нашега друштва читала се објава смрти нашег почасног члана Јована Сундечића, који је као српски пјесник и књижевник разгласио своје име и увеличао моралну српску ризницу и узвисио мило нам Српство. Ова нагла ненадна па и прежалосна вијест јако нас је пренеразила, те у дубокој жалости и високим почитовањем за неумрлим нашим Јовом и његовим дјелима нашли смо за сходно да из ове далечине изјавимо наше најтоплије саучешће према уцвијељеној Његовој поштованој обитељи истодобно да при могућностима одамо најбољу почаст и највише почитовање према преминулом покојнику.

Дјела Његова вјековима ће остати, а славу ће за вазда у висине држати Српско Црногорско Литерарно и Добротворно Друштво удружује се са највишом побожношћу изразити потовње "Вјечна Му памјат" и лака му црна земља.

Сан Франциско 2 (15) августа 1900.

Марко К. Тасовац
Предсједник

С. С. Вукосављевић
Тајник.

Изванредни састанак држао се на 24 октобра 1900. на коме се ријеши и опуномоћи одбор да купи земљу, за коју да друштво потроши 2200 (двије хиљаде двјеста) долара.

Седмог новембра друштво је примило благодарно писмо од породице покојног Јована Сундечића на посланом саучешћу. На истом састанку објави се смрт бившег предсједника брата Петра Л. Вукановића, и по наредби пресједника сва су присутна браћа устала и сјетно гледала преда се за пет минута. Покојни Вукановић ступио је у ово друштво на 1. октобра 1883. Цијело своје вријеме, и као члан и као чиновник овога друштва, покојник Петар Л. Вукановић радио је на корист и увеличање овог удружења, ради чега ће његова успомена вјечито живјети у овоме друштву. Покојник се разболио у мјесецу септембру 1900. и у вријеме своје болести није хтио примати потпоре (на коју је имао право по друштвеном законику) у жељи да ово друштво боље напредује. Приликом смрти покојникове његова супруга захвалила је на погребне трошкове, изразујући се такође да

одређену своту друштво употреби на другу сврху. На 21. новембра 1900. ријешило се и у записник уврстило сљедеће: Петар Л. Вукановић, родом из Букање (Херцеговина) пресели се у вјечност дне 2 новембра 1900. у Ливерморе, одакле се пренесе у Сан Франциско, гдје му се учини спровод. Погребен је на 4 новембра у Odd Fellows гробље.

Двадестпрви годишњи састанак држао се на 19 децембра 1900.,на коме се изабрала управа за настајућу годину овако: предсједник Стево Геруновић, подпредсједник Јово Кукавица, благајник Спасо Јововић, рекордни секретар Шпиро Ф. Срзентић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Марко Зеновић, Иво Вучковић, Спасо Миљановић и Крсто Сладовић; управитељи читаонице: секретари. Записник не биљежи имена упутитеља и приставника. Године 1900. ступило је у друштво 19 чланова, два су умрла, а друштво је искључило ради неуплате 11 чланова. Свршетком године 1900. друштво је имало 152 члана. Друштвени приход године 1900. износи 3010 долара а расход

2105 долара. Почетком двадесетдруге године, друштвено имање вриједило је 13,910 долара.

Светог Саву славили су чланови и пријатељи друштва године 1901. као и прошлих година: вечером и игранком. Годишњи плес држао се на 6 фебруара у Union Square Hall. На сједници држаној 3. априла 1900, друштво одликова бившег предсједника, брата Марка К. Тасовца, златном медаљом за заслуге које је учинио друштву у вријеме свога засиједања. Друштвени излет држао се у Sausalito на 16 јуна 1901., на коме је за игранку добио одликовање брат Петар Сетенчић, диплому редовног члана. На 18 септембра 1901. постављени одбор од гробовишта јави друштву: да су купили земљу у Колми, у опћини Сан Матео, на улици Сан Бруно Авену, на југоисточној страни од Mont Olivet гробља, да исту земљу треба заколит, разредит гробове, поставит цијене, довести воду посадит стабла и цвијеће, начинит троје врата и т. д. На истој овој сједници друштво опуномоћи одбор да учини све потребитости.

На 6 новембра 1901. примило се писмо од брата Лазара Лепетића из Мексика, у коме полаже оставку на друштво, која се по закону на истој сједници прими. Господин Лепетић ступио је у ово друштво на 6 септембра 1888.

Двадесет други годишњи састанак држао се на 18 децембра 1901., на коме се изабра управа за настајућу годину овако: предсједник Јован Кукавица, подпредсјед. Петар Сетенчић, благајник Саво Зеновић, рекордни секретар Шпиро Вукосављевић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Милан Сошић, Милан Мишевић, Вуко Лепетић и Јово П. Доклестић; управитељи читаонице: секретари. Имена упутитеља и приставника нијесу забиљежена, премда ни једна сједница не може бити држана без поменута два чиновника.

Године 1901. ступио је у друштво 31 члан, а оступио један; друштво је искључило 3 члана ради неуплате, а умро је један. Почетком године 1902. друштво је имало 178 чланова. Друштвени приход године 1901. износи 3120 долара а расход 2180 долара. Свршетком године

1901. друштвено имање вриједило је 14,-850 долара.

На истом годишњем састанку одбор од гробовишта јави, да су неколико потребитијих ствари учинили. Земља је раздијељена у 20 осијека, од којих су 8 по 62 гроба, 6 по 60, 2 по 59, а 4 по 51 гроб. Свега 1178 гробова. На сред гробља учињена је кругља, на којој је посађено цвијеће а с временом могла би се саградити и мала црква. На около свега гробља посађени су борови. Између сваког осјека проведена је путања по 8 стопа ширине; такођер около цијелог гробља пут је широк 10 стопа, а главни пут до кругље широк је 15 стопа; около кругље има по 12 стопа ширине. — На истој сједници објави се смрт брата Луке Јанковића, који се преставио у овом граду на 17 дец. 1901. и био погребен на 22 дец. у српско гробље, у гробу број 44 6-ог осјека. Покојни Јанковић ступио је у ово друштво на 21. јануара 1885.

Нарочити састанак држао се на 21 фебруара 1902. ради смрти брата Тодора Вујовића који се преставио у овом граду.

На истој сједници изабраше се носиоци и предводилац спровода. Покојник погребен је у српско гробље, у гробу број 40 осјека 10. Покојни Вујовић ступио је у ово друштво на 18 јула 1900.

На састанку држаном на 19 феб. 1902. друштво поклони сребрну чашу брату Стеву Геруновићу за његове заслуге за вријеме његовог предсједниковања. На 14 априла преставио се брат Владимир Јововић, кому је друштво, повише одлучених трошака, положило на гроб скупоцјени вијенац,каопризнање његових заслуга у овоме друштву. Покојни Владимир Јововић посљедни је члан утемељач овога друштва и у цијело вријеме, све док се разболио, неуморнојерадио за напредак и увеличање друштва. Он и брат му Јован једини су утемељачи који су цијели свој вијек остали као чланови овога друштва. Они су остали чврсти у ријешењу од 15 априла 1880. Покојник је погребен у српско гробље, у гроб број 16 осјека 4. На сједници држаној 7 маја 1902. одбор од гробовишта принесе цијели прорачун, у коме се налази да је до овог дана друштво потрошило за

земљу и около ње 2218 долара и 30 центи. Исти одбор препоручи да се у гробовиште доведе вода за кропљење цвијећа и за грађење споменикâ; такођер да се ниједан споменик не смије подићи од дрва или од гвожђа, већ само од камена, било гранита или мрамора, и да сваки споменик мора у земљи бити закопан шест стопа. Одбор одлучи цијене појединих гробова. На истом састанку брат Шпиро Вукосављевић примио је златну медаљу од друштва за заслуге које је стекао приликом свог секретарства. Задружни плес друштво је имало на 14 маја 1902. На 8 јуна 1902. друштво је имало годишњи излет у Buena Vista Park, u Sausalito.

На сједници држаној 18. јуна 1902. брат Антун Сорић даровао је друштву једну мапу (земљовид) старог гробовишта, за коју му је друштво благодарило, и одлучило да поменута мапа остане код рекордног секретара. На 2 јула 1902. излетни одбор принесе свој рачун чисте добити у износу од долара 400 и 10 центи. На истом састанку брат Петар Сетенчић, који је добио одликовање за игранку,

благодари друштву и, по његовом захтјеву, новац што се имао потрошити за његов дар, положио се у друштвену благајну. На истом састанку брат Вељко Радојевић положи оставку, која се по друштвеном закону на истој сједници прими. Гос. Радојевић ступио је у ово друштво на 17 априла 1901.

На састанку од 1. октобра 1902. примило се писмо од управе "Српског Јединства" из Чикага, у коме поменуто друштво пита и предлаже да наше друштво ступи у српску заједницу. Иста управа посла са писмом рукописни примјерак "Устава" заједнице. После подужег преговора одлучи се, да се за ово ријеши на годишњем састанку и да секретар исту одлуку достави друштвеној управи у Чикаго. На истом састанку одбор од гробовишта јави, да се није могла довести вода са друге стране, већ да су издубли пуч и воду нашли, а на реду стоји да се постави вјетрени млин и спроведе вода на све стране гробља.

Двадесет трећи годишњи састанак држао се на 17 децембра 1902., на коме се

изабрала друштвена управа за годину 1903. овако: предсједник Јован Кукавица, подпредсједник Петар Сетенчић, благајник Саво Зеновић, рекордни секретар Милан Станишић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Лука Матковић, Вуко Лепетић, Милан Мишевић и Антун Сорић; управитељи читаонице: секретари. Упутитеља и приставника ријеши се да именује предсједник. Питање о ступању у српску заједницу дође на ред и по извјештају одвјетника дознаде се да ово друштво не може ступити ни у једну заједницу без преиначења корпорације, а корпорација да се не може преиначити, ако има три члана који се противе с узроком за уздржање садашње корпорације.

На истој сједници одлучи се да се достави управи српске заједнице да ово друштво не може ступити у заједницу и да им пошаље препис наше корпорације. На истом састанку одобри се додатак правилу 26. нашег законика, који је принио брат Илија Балић; такође прими се измјена правила 52. друштвеног законика и услов I. Сустава 12. друштвеног Устава, које је

принио брат Јован Кукавица. У управни савјет гробовишта именовани су Саво Зеновић, Илија Балић и Милан Станишић.

Године 1902. ступила су у друштво 23 члана, иступио је један, друштво је искључило 6 ради неуплате, а умрла су 2 члана. Почетком двадесетчетврте године друштво је имало 192 члана. Приход друштвени године 1902. износи 3475, а расход 2470 долара. Почетком двадесетчетврте године друштвено имање вриједило је 15,-855 долара.

На 4 марта 1903. друштво поклони брату Ђорђу А. Дабовићу, финанцијалном секретару овога друштва, једну скупоцјену сребрну чашу у знак признања његових заслуга. На истом састанку именовао се одбор да скупи све додатке и измјене да их печата у нови законик. Такође истом одбору нареди се да печата молбенице за ступање у друштво. — На 18 марта 1903. брат Илија Балић предложи, да се законик овога друштва печата на српском и енглеском језику. Послије неког преговора одлучи се да се ово ријеши на идућем тромјесечном састанку. Тромјесечни састанак

држао се 1. априла, на коме се ријешило, да се законик печата само на енглеском језику, а посље, ако се одобри на годишњем састанку, да се печата и на српском језику. На 15 априла брат рекордни секретар јави друштву, да је брат Марко К. Тасовац, у корист друштвене благајне, захвалио друштву на потпору, која му је припадала у вријеме 8 дана његове болести. Задружни плес држао се на 17 јуна 1903. у California Schuetzen Park, у Сан Рафаел.

Брат Јово Вуковић преставио се у овом граду на 23 јула 1903. Спровод му се држао на 26 јула, а укопан је у српско гробље, у гроб број 3. одсјека 10. Покојни Вуковић ступио је у ово друштво на 18 дец. 1889.

На 5 августа изванредни прегледни одбор јави, да су све друштвене књиге прегледали, и у својој изјави између осталог достави: I., да је биљежник имена (Roll call) нађен у сасвим неуредном стању, да не може бити слабији него што је, али исто да се може са доста труда поправити; II., да уставна књига (Constitution

book) није употребљена за оно зашто је направљена, т. ј. да није ни половица чланова потписала исту с ознаком кад су ступили у ово друштво, што су по закону имали учинити; III., да су књиге финанцијалног тајника нађене у реду на потпуно задовољство цијелог одбора, у који бјеху слједеће особе: Јово И. Кукавица, Петар Сетенчић, Саво Зеновић, Милан Станишић, Ђорђе А. Дабовић, Мартин Куртовић, Антун Ђ. Сорић, Стево Геруновић Милан Мишевић, Илија Гудељ и Илија Балић.

Изванредни прегледни одбор (или чиновнички збор) предложи, а на истој сједници одобри се, да двије неуредне књиге поправи што боље узможе садашњи рекордни секретар, брат Милан Станишић, и тим испуни дужности неколико бивших рекордних секретара. Такође исти одбор препоручи да друштво у будуће бира 5 чланова мјесто 3 у редовни прегледни одбор и да друштво узме једну оспремалицу у банку Union Trust Co., гдје ће држати све вредније друштвене списе и новац на руци, а од исте кутије да има кључ сами благај-

ник. На истом састанку одлучи се да се наруче ленте (Regalies) за цијели савјет управе овог друштва. На истој овој сједници друштво је поклонило дипломе редовног чланства брату Стеву Геруновићу и брату Илији Гудељу у знак захвале што су принијели највише молбеница ове године и тиме повећали број чланова. На сједници држаној на 16 септембра 1903. друштво прими једно писмо од др. В. Ђ. Вецкога и брата Адама Врчевића, у коме предлажу, да ово друштво именује неки одбор коме ће бит задатак да учини неку свезу узајмности међу Србима и Хрватима на обали Тихог Океана. Брат Крсто Сладовић предложи а брат Илија Балић подуприје предлог, да ово друштво не именује никакав одбор прије него прими званично писмо од овдашњег хрватског друштва "Звонимир". Овај се предлог одобри на истој сједници.

На 21 октобра 1903. брат предсједник достави друштву, да би право било, ако је могуће, дознати од бивше управе "Руског-Грчког-Славјанског - Црковног и Добротворног Друштва" за гробове наше

преминуле браће и да се њихови остаци пренесу у наше српско гробље. На то брат Илија Балић предложи а брат Милан Мишевић подуприје предлог, да се изабере одбор од пет чланова који ће радити да изнађе све гробове у старом гробљу, не само чланова овога друштва, већ и осталих Срба у истом гробљу погребених. Остатке наше покојне браће (чланова овога друштва) да се пренесу на друштвене трошкове, а сродницима осталих да одбор јави у каквом се стању налази старо православно гробље: како нема никакве управе (а слабо је кад и имало), те ко би желио да пренесе остатке у српско гробље, да ће Српско-Црногорско Литерарно и Добротворно Друштво именовати одбор, који ће извршити све у најбољем реду, без икаквих трошака за свој труд, већ само дотични да плате земљу и пренос посмртних остатака.

Старо правос. гробље било је под управом Руског Г. С. Ц. и Д. Друштва, али је земља припадала и сада припада опћини од Сан Франциска; тако после одлуке градске управе, да се у поменуто гробље не смије више копати, многи су пренијели

остатке својих сродника у друга гробља, а гробови оних за које се нема ко постарат, остали су као у пустињи, без икаквог натписа и без ограде около гробља. Овдашњи су дневници више пута писали о овој ствари, изразујући се да сва гробља у градском земљишту постоје на срамоту овога града. Наравно, у ово се не укључују гробља која припадају појединим задругама а налазе се у Сан Франциску, већ само градска гробља.

Наше друштво сматрајући за своју дужност да се постара за све преминуле Србе, Српкиње и Српчад, који почивају у оном гробљу, одлучи да јави сродницима преминулих, да ово друштво у погледу преноса остатака остаје на расположење истих.

За изнаћи поједине гробове изабрани су: Јован И. Кукавица, Илија Балић, Стево Геруновић, Илија Гудељ и Јово Шеровић.

На 4 новембра 1903. брат Шпиро Терзовић положи оставку на друштво. Гос. Терзовић ступио је у ово душтво на 6 јуна 1900.

На 2 децембра 1903. примило се писмо од гос. Н. Мусића, у коме пита ово друштво да му се преплати на његову књигу, достављајући да би желио имати међу предбројницима ово друштво ради угледа. На истом састанку одлучи се, да се друштво претплати на 10 примјерака књиге Мусићевих пјесама.

Двадесет четврти годишњи састанак држао се на 16 децембра 1903., на коме се изабрала друштв. управа за идућу годину овако: предсједник Јован И. Кукавица, подпредсједник Петар Сетенчић, благајник Саво Зеновић, рекордни секретар Милан Ђ. Станишић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Владимир П. Поповић, Милош Мандић, Спасо Миљановић и Милан Кукавица; упутитељ Стево Геруновић; приставник Стево Раповац; управитељи читаонице: секретари. На овој сједници одобри се измјена сустава X. и правила 36., 37., 52. и 54., која је принио брат Јован И. Кукавица.

Године 1903. ступило је у друштво 49 чланова а оступио је један; умр'о је један члан а друштво је искључило ради не-

уплате 12 чланова. Почетком године 1904. друштво је имало 228 чланова. Друштвени приход год. 1903. износи 3980, а расход 2935 долара. Почетком године 1904. друштвено имање вриједило је 16,900 долара.

Надзиратељи гробовишта изабрани су на истом годишњем састанку, и то: Јово Кукавица, Петар Сетенчић, Илија Балић и Милан Станишић.

На 6 јануара 1904. брат Мићо Гојковић из Окланда замоли писмено друштво, да му се позајме дјечје народне (црногорске) хаљине, у којима би се појавило двоје дјеце приликом свечаности Рождества Христова. Питање се одобри једногласно и нареди се рекордном секретару да на истом овом састанку преда поменуте хаљине брату Луци Радановићу, који ће их уручити одбору божићне прославе у Окланду (Српска колонија у Окланду од неког времена слави Рождество Христово тако величанствено, да цијели град зна кад дође "српски Божић").

Брат Милан Перовић преставио се дне 24 јануара 1904. Покојник је ступио у ово друштво на 21. јануара 1903.

Дан св. Саве славио се као и прошлих година под управом одбора овога друштва. — На сједници држаној на 3 фебруара 1904. брат Илија Балић предложи, а брат Јово Шеровић подуприје приједлог, да се ово друштво претплати на "Пјесме Лазара С. Ђурића", које издава у овоме граду наш брат Ђурић. Овај се приједлог одобри једногласно и друштво наручи 10 примјерака поменуте књиге. — На 17 фебруара 1904. донешен је нови законик у друштво, гдје се свима присутним даде по један примјерак, и одреди, да рекордни секретар пошаље свакоме отсутноме члану по један.

На сједници држаној 2 марта 1904. брат Илија Балић замоли друштво у име одбора прославе змаја Јована Јовановића (која се држала у Lyric Hall на 8 марта) да ово друштво зајми своје двије свилене заставе за украшење дворане. На истом састанку ријеши се једногласно да се зајме заставе поменутом одбору. На овој сједници брат Тодор Спаравало поклони друштву слику у скупоцјеном оквиру Његовог Величанства Петра I., краља Србије. Дру-

штво је примило дар и изразило захвалу дароваоцу.

На сједници држаној на 6 априла 1904. друштвени одбор за потпомоћ Руског Црвеног Крста, који су сачињавали чланови: С. Т. Геруновић, Јован И. Кукавица, Илија Гудељ, Саво Зеновић и Милан Кукавица, поднесе пред друштво предлог у коме се тражи да ово друштво дарује друштву "Руског Црвеног Крста" 250 долара. Брат В. П. Поповић предложи, а брат Ш. Ђ. Јанковић подуприје предлог, да се предлог одбора прими и одобри. Предлог сва присутна браћа једногласно одобрише и риjеши се да се поклони 250 долара друштву Руског Црвеног Крста, као помоћ руским рањеницима у Манџурији. Брат Петар Бердовић находећи се подалеко од овог града, посла писмену оставку, која се једногласно прими на сједници држаној 20. априла 1904. Гос. Бердовић ступио је у ово друштво на 10 маја 1889.

Друштвени излет држао се на 5 јуна 1904. у Buena Vista Park.

На 6 јула изабра се одбор прославе 25-годишњег опстанка овог друштва и у исти

уђоше: Јован И. Кукавица, Илија Балић, Петар Сетенчић, Владимир Поповић, Илија Гудељ, Милан Станишић, Ђорђе А. Дабовић, Саво Зеновић, Стево Геруновић и Тодор А. Дабовић. На истој сједници изабра се одбор да нађе башту (Park) за годишњи излет настајуће године, у који уђоше: В. П. Поповић, Петар Сетенчић и Милош Мандић.

На 3 августа 1904. објави се смрт брата Ивана А. Љубетића, који се преставио у Mountain View, Cal. на 25 јула 1904. Покојни Љубетић ступио је у ово друштво на 20 августа 1884.

На сједници држаној на 7 септембра 1904. одбор од гробовишта јави друштву да је потребито да се огради једна кућа на истом земљишту, коју може уживати онај што узради и узнадгледа гробове, а приликом спроводâ за кишљивих дневи да се народ има гдје склонити. На истој сједници опуномоћи се одбор од гробовишта да огради кућу потребне величине. На истом састанку ријеши се да се изаберу два члана који ће заступати друштво у "Савјету Славенско-Американчког Одбора" за

Руски Црвени Крст а то В П. Поповића и Јова Љубибратића. Такође на истој сједници брат Илија Балић принесе питање од овдашњег Српског Клуба, у коме Клуб изразује жељу да ово друштво преда власт приправе светос. прославе управи и одбору Српског Клуба. Премда од постанка овог друштва увијек се у Сан Франциску славио Св. Сава по приправи одбора С. Ц. Л. и Д. Друштва, овом се приликом, узевши у обзир да ће (као што и јест) прослава испапуги доетојна српског имена, ријеши и одобри питање Српског Клуба.

Годишњи састанак држао се на 21 децембра 1904., на каме се изабрала друштвена управа за идућу годину овако: предсједник Илија Т. Балић, подпредсједник Илија Гудељ, благајник Владимир П. Поповић рекордни секретар Милан Ђ. Станишић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Марко Зеновић, Крсто Сладовић, Милан Сошић и Тодор А. Дабовић; упутитељ Милош Мандић, приставник Гајо Гудељ; управитељи читаонице: секретари. — Године 1904. ступило је у друштво 68 чланова, умрла су

два, друштво је искључило ради неуплате пет, а један је оставио друштво. На истом годишњем састанку изабран је савјет управе гробовишта, у који су ушли: Илија Балић, Илија Гудељ, В. П. Поповић и Милан Станишић. Истом савјету друштво даде власт да именује секретара. Управни савјет гробовишта на својој првој сједници изабрао је за секретара брата Јована Кукавицу.

Друштвени приход године 1904. износи 4885 долара, а расход 2865 долара. Свршетком године 1904. друштвено имање вриједило је 18,920 долара.

На 4 јануара 1905. ријеши се да се одликују бивши предсједник Јован Кукавица, подпредсједник Петар Сетенчића и благајник Саво Зеновић, за њихове заслуге у вријеме чиновничке службе од по три године. Истом приликом награђен је и брат Петар Сетенчић што је привео највише нових чланова године 1904. На 18 јануара 1904. учињена одличја донешена су у друштво, гдје је брат предсједник Илија Балић у име друштва поклонио брату Јовану Кукавици локет за сат, на коме је злат-

ни крст са српском круном и са драгим каменом по сриједи; брату Петру Сетенчићу златну медаљу, на којој је друштвени знак и српска тробојница; брата Саву Зеновићу златну медељу, као и брату Сетенчићу. На свако одликовање предсједник је држао похвални говор, који је од присутних попраћен бурним одобравањем. Одликована браћа, примајући дар, најискреније благодарише друштву, обећавајући да ће и у будуће настојат колико им силе уздопуштају да се развија и увеличава ово друштво. На сједници држаној 1. фебруара 1905. друштво опуномоћи већ изабрани одбор да учини уговор са жељезничким друштвом и управитељем баште Schuetzen Park, у Сан Јозе. На истом овом састанку предсједник је по друштвеном закону изјавио распуштење сједнице за неколико менута и тада су у друштво примљена три заступника овдашњег хрватског друштва "Звонимир," који ставише питање пред наше друштво у погледу дочека др. Тресић-Павичића, који намјерава да походи овај град. Премда је сједница била укинута а тиме престао и друштвени закон, исто кад

су хрватски заступници ступили у нашу собу, сви присутни чланови, на знак предсједников учинише им почаст; помњиво су слушали њихове говоре и на главније тачке одобравали, као и на поздрав добродошлице, што је изрекао наш предсједник. На одласку Хрвата присутни чланови учинише им такође почаст и предсједник по ново прогласи да је сједница отворена. На овој сједници изабра се одбор који ће радити заједно са браћом Хрватима и заједнички дочекати др. Тресић-Павичића. Такође се нареди рекордном секретару да писмено јави друштву Звонимир ово ријешење. На 15 фебр. одбор за склапање уговора са жељезничким друштвом и управитељем Schuetze Park-a у Сан Јозе јави да је потписао уговоре. Излет је спадао у недјељу 23 јула 1905. На овој изјави одбор се распусти. На 1. марта 1905. брат Милан Тасовац положи оставку ради свог отсуства из овог града. Гос. Тасовац ступио је у ово друштво на 20 марта 1895. — Изванредна сједница и велика вечера ради навршења 25 година овоме друштву, држале су се на 21 априла (2 ма-

ја) 1905. у Frank's Rotisseri, на број 414 Pine улице, на којима су учествовале слеђеће особе: Илија Т. Балић, Илија Гудељ, са супругом, Владимир П. Поповић са супругом, Милан Станишић са супругом, Ђ. А. Дабовић са супругом, Крсто Сладовић, Тодор Дабовић с мајком, Марко Зеновић, д.р Виктор Вецки, Јово Абрамовић, Лука Чепринић, Мићо Ростовић, Адам Врчевић, Марко Тасовац са супругом, Стево Геруновић са супругом и сестром, Ј. Геруновић, Шпиро Вукосављевић са супругом, Франо Куртони са супругом и кћером, Марко Митровић са супругом, Јово Митровић са супругом, Мићо Шуљак са кћером. Стево Раповац са супругом, Саво Зеновић са супругом, Шпиро Драгомановић са супругом, Шпиро Јанковић са супругом, Марко Матковић са супругом, Спасо Миљановић са супругом, Илија Перишић са супругом, Јово А. Радонић са супругом, Петар Сетенчић, са супругом, Лука Вуичић са супругом, Милош Мандић са супругом, Елена удова Јанковић пок. Луке, Вицко Вучковић, Лука Иванковић са супругом, Раде Замбелић, супруга и кћи

Николе Костића, Јово Радовић са супругом и кћером, Марко Јововић, Јоко Радонић, Мило Миаиловић, Петар Миаиловић, Антун Спилетак са супругом, Илија Алексић, Илија Бојанић, Ђуро Буђен, Лазар Ћурић, Илија Ћетковић, Ђуро Деднјер, Петар Драшковић, Јово Доклестић, Ђуро Денда, Ђуро Драгојевић, Ђуро Гудељ са супругом, Игњат Гудељ, Гајо Гудељ, Саво Гудељ, Јоко Желалић, Илија Т. Ђуровић, Илија Ђуровић, Драго Гојковић, Александар Гојун, Стево Иванковић, Петар Иванковић, Лазар Иванковић, Никола Ивановић, Анто Јанковић, Ђуро Јанковић, Јово Кукавица са супругом, Милан Кукавица, Никола Јанчић, Васо Костовић, Никола Кујачић, Јово Кујачић, Божо Катић, Ђорђе Ковачевић, Милан Комненовић, Радован Кривокапић, Милан Краљевић, Стево Косаћ, Лука Колаковић, Митар Колаковић, Митар Вуковић, Ристо Ковачевић, Јово П. Лепетић, Јово Н. Лепетић, Вуко М. Лепетић, Јово Миљановић, Душан Миљковић, Михаило Миљковић, Шпиро Милишић, Никола Милишић, Гашо Милиновић, Јово Мисита, Саво Мишевић, Раде Мишевић, Петар Ми-

шевић, Петар Мандић, Вукашин Марић, Васо Миаиловић, Ристо Мостарица, Петар Мостарица, Милан Најарица, Петар Поповић, Илија Паликућа, Трипо Пикић, Јово Путица, Богдан Петровић, Панто Петровић, Јагош Познановић, Ристо Пребишић, Томо Пецељ, Васо Рајковић, Лука Радоичић Васо Радиновић, Петар Рашковић, Спасо Сетенчић, Владимир Сетенчић, Тодор Спаравало, Јово Шеровић, Јово Сеферовић, Саво Стијепчић, Илија Шишић, Симо Стијепчић, Мићо Стратико, Милан Сладовић, Митар Шараба, Саво Тупањанин, Тодор Тупањанин, Игњо Томашевић, Милан Вујовић, Шпиро Вуковић, Раде Вуковић, Косто Вуковић, Илија П. Вуковић, Марко Видаковић, Лука Вујевић, Радослав Злоковић, Лука Замбелић и Тодор Зубац.

Сваки члан имао је право да доведе сроткињу, било мајку, сестру супругу или кћер, али сестра и кћи могле су само учествовати ако нијесу удате. — Друштвени предсједник, брат Илија Балић, поздравио је присутне овом добродошлицом:

"Госводо и госпође! Драга браћо и миле сестре! Срце ми заигра и, чини ми се,

хоће од радости да искочи кроз ове слабе груди, кад погледам око себе и видим оваку красну киту најизабранијег цвијећа овдашње српске колоније, која се сакупила вечерас у ову дивно нарешену дворану, да скупа у братском загрљају, као што доликује Србину, прославимо један велики дан, дан весеља и радости — дан великог поноса. Јест, тако је, господо моја и госпође дичне! Ово је дан пун радости и поноса, не само за нас овдје сакупљене, већ за све американске Србе, јер је ово дан кад се слави 25-годишњица прве српске установе у Сјеверној Америци, а то је овдашњег, нама свима дичног и милог Српско-Црногорског Л. и Д. Друштва. Двадесет и пет година минуло је од оног дана кад се оно 8 Срба родољуба окупило и метнуло темељ првој културној српској установи у овој туђини и с том установом развили српско зламење — српску тробојницу, да се поносно вије на обали Пацифичког Океана, и да пода њу купе сву Србадију што стигне из старог краја.

Погледајући данас преко ове наше нове слободне домовине, видјећемо да се Срби

удружују на све стране и да сљедују њиховим стопама за напредак свога народа. И Боже дај да кроз кратко вријеме нађе нас све у силну цјелину, у једно коло, које ће се кретати сретно наоколо и које ће бити на част и напредак Српства и српског имена! А сада, господо и браћо, с помоћу Божјом и вољом вашом отворам ову свечаност поздрављајући вас и честитајући вам овај весели дан, а утемељачима кличем хвала и вјечита слава!"

Брат Лазар Симов Ћурић говорио је о постању, установљењу, раду, животу и напретку друштвеном, помињући имена утемељача и засљужнијих чланова који радише морално и материјално да се ово друштво узвиси до што вишега степена. При закључку свога говора брат Ћурић изрекао је сљедеће: "На посљетку, браћо и господо, по што видим овдје ноћас на овој нашој слави лијепу киту добријех чланова, који су се потрудили и неколико пута прегазили да буду с нама на овој нашој опћој слави, који из љубави прама друштву, да буду с нама и учествују у овој 25-годишњици, јер су ово ријетке славе, па сами

Бог зна ко ће доживјети 50-годишњицу овог друштва — за то, господо, из почасти, из гостопримства молим Вас, да сви устанете на ноге и да узмете парче хљеба и зрно соли у руке (На ове ријечи сви су се устали на ноге). У име друштва овим Вас ријечима поздрављам:

Сô и хљеб је код старих Словена
Био принос љубави и јемства—
Тврди залог између племена
Непреломног сродног повјеренства.

Један другом пређе ли земљиште
Сô и хљеб му пружа рад братимства,
А отвара срце и огњиште,
Да искаже љубав гостопримства,

Тај обичај наших прађедова
Поштује се и сад код Словена,
Пак и ова српска установа
Усвоји га овђе насељена.

Ево, браћо, сô и хљеб Вам дајем
У туђему далекому св'јету,
Братство Ваше с овим припознајем
Дед признајте и Ви свезу свету,

Као принос љубави и јемства —
Непреломни печат побратимства,
Тврди залог братског повјеренства
И срдачног правог гостопримства!

А сада у име Божје сједите и благујте‘

Говор брата Ђурића бјеше помњиво саслушан и на много тачака, а особито на закључку, поздрављен бурним одобравањем.

Приправни одбор учинио је све што се могло боље, те је ова прослава испала у најбољем реду. Соба окићена српским и америчким заставама и разним цвијећем остаће вјечито у успомени свима присутнима. Чувена глазба гос. фабриса, која је свирала разне српске комаде развеселила је увелике српску омладину. Ова знаменита сједница распустила се на 1 сат послије поноћа. Друго славље у почаст пријатеља овога друштва држало се у суботу вече на 25 априла (6 маја) у великој дворани “Рођених Синова Златног Запада.“ Свечаност је почела свирањем фабрисове орхестре. Госте је поздравио друштвени предсједник, брат Илија Т. Балић, на српском језику, чиј говор бјеше попраћен бурним одобравањем. Тада је

брат предсједник преставио гос. T. W. Thompson-a, који је сам пјевао на енглеском језику; а за тим је преставио др. Виктора Вецкога, који је говорио на енглеском језику о раду и животу овога друштва. Његов говор бјеше попраћен бурним одобравањем. Други на распореду били су г. г. Herbert Williams, D. B. Crane, Dr. R. W.Smith и L. A. Larsen, који су пјевали, а иза њих је госпођа Олга Зеновића дала један монолог. За тим се представљао Трифковићев комад "Љубавно писмо," који су вјешто одиграли г. г. Марко Матковић, J. Н. Лепетић, Илија Балић, Саво Хамовић, госпођа Олга Зеновића, госпођица М. Милојевића и госпођица А. Петровића. Послије преставе била је закуска, иза које је почела игранка, која је трајала до послље поноћа. Приправни одбор није жалио труда ни новца да ова свечаност испане достојна двадеспетогодишњице овог друштва. Соба бјеше украшена разним цвијећем и заставама, а наоколо међу овим биле су слике друштвенијех утемељача. Име друштвено, година установљења и слâвља, као и многи други знакови били су

украшени електричним словима. У одбору за дочек била су слједећа браћа: Стево Геруновић предсједник, М. Матковић, М. Мандић, П. Сетенчић, Гајо Гудељ, С. Миљановић, Л. С. Ђурић, М. Тасовац, М. Кукавица, Ф. Куртони, П. Поповић и Шпиро Драгомановић.

На сједници држаној на 17 маја 1905. приправни одбор 25-годишње прославе принесе своју изјаву, која једногласно бјеше примљена. У истој изјави одбор препоручи да се именује одбор који ће исписати и печатати живот и рад овог друштва. На ову препоруку друштво именова у одбор слједећу браћу: Владимира П. Поповића, Лазара С. Ђурића и Илију Т. Балића, којима се даде неограничено право за ову ствар.

На састанку држаном 7 јуна 1905. примило се писмо од овдашњег америчког друштва, чиј је задатак да спријечи улазак Азијата у ове земље, особито Јапанаца. У истоме писму моле нас, да и ми учествујемо у политичкој борби противу заједничких непријатеља. Премда друштвени законик забрањује вођење политике, у овој

ствари друштво учини изузетак, сматрајући да је овај покрет за опћу корист, и именова одбор који ће сугласно радити са другим одборима америчких друштава. У овај одбор изабрана су слједећа браћа: Стево Геруновић, Јово Кукавица и Илија Т. Балић.

Друштвени излет држао се у Сан Јозе на 23 јула 1905., који је испао величанствено. Друштво је предводио брат Петар Поповић са помоћником Јовом Шеровићем. Као год у Сан Франциску тако и у Сан Јозе, друштво је прошло кроз главније улице вијући српске и америчке заставе, а глазба свирајући српске корачнице. Велике заставе носила су браћа Ђуро Дедијер и Милан Кукавица. Нарочита жељезница била је на расположење овога друштва на поласку и повратку. Гостопримаоци у башти били су: Јово Путица, Милан Најарица, Лука Радоичић, Ђуро Буђен и Илија Алексић.

На сједници држаној на 4 окт. 1905. примило се писмо од овдашње Добротворне Задруге Српкиња, у коме Задруга благодари овоме друштву за своту новца при-

ложену фонду овдашње српске школе.

Годишњи састанак држао се на 20 децембра 1905. и немогући свршити све предмете, исти се продужио до дне 29 децембра. На овој годишњој сједници изабрала се друштвена управа за год. 1906. овако: предсједник Илија Т. Балић, подпредсједник Марко Зеновић, благајник Владимир П. Поповић, рекордни секретар Јово Шеровић, финанцијални секретар Ђорђе А. Дабовић; надзорници: Петар Мостарица, Милан Кукавица, Вуко Лепетић и Јагош Познановић; упутитељ Милош Мандић, приставник Илија Гудељ. У управни савјет гробовишта за год. 1906. ушли су: Илија Т. Балић предсједник, В. П. Поповић, Јово Шеровић и Петар Поповић. Изабрани савјет потврди секретара брата Јова Кукавицу и за настајућу годину. На истом састанку одобри се један Сустав са четири услова и један услов у Суставу трећем, који су изостали за ријешење од прошле године. Гакођер одобри се пет нових услова у разним Суставима и поправи се осам услова разних Сустава, а поправише се два правила и уврстише се три нова за

наш законик. Сва нова Сустава, услове и правила није могуће под бројем изнијети прије него се исти печатају у друштвени Устав 1906. у српском и енглеском језику.

Године 1905. ступило је у друштво 39 чланова, друштво је искључило ради неуплате 10, а један је оставио друштво ради отсуства из Калифорније.

Друштвени приход године 1905. износи 4900, а расход 4200 долара. Друштвено имање почетком г. 1906. по процјени стоји овако: На разне штедионице и ксд благајника Владимира П. Поповића—усве готова новца $14,278.85

Друштвена земља у Сан Франциску 6,000.00

Гробовиште и направа у истом, у Колми, у Сан Матео............5,000.00

Друштвене књиге, барјаци ленте, слике и т. д.........................1,221.15

Укупно цијело друштвено имање износи...............................$26,500.00

У вријеме двадесет и пет година и осам мјесеца друштвени приход износи усве $55,973, а расход $36,353, од чега се дало

потпоре члановима 20,000 долара; осталих 16,353 долара друштво је потрошило за своје друштвене ствари и дало у просвјетне и добротворне сврхе у ове стране и у наше отачанство.

Повећање друштвеног имања свотом од 6,880 долара, које је уведено свршетком године 1905. јест: добит на новцу, повећање вриједности земаља и рачунање друштвеног покретног имања.

ИМЕНИК ЧЛАНОВА.

а) Утемељачи:

Антоније Вукасовић
Михаил Рашковић
Јован Јововић
Ђуро С. Мартиновић
Јово Павковић
Крсто Гопчевић
Владимир Јововић
Раде Беговић

б) Почастни и кад су изабрани:

1	Њ. К. В. Краљ Милан I	4 окт. 1882
2	Њ. К. В. К. Александар I	4 окт. 1882
3	Њ. К. В. Књаз Никола I	4 окт. 1802
4	Њ. К. В. К. Данило	4 окт. 1882
5	Генерал М. Г. Черноев	6 дец. 1882
6	Иван С. Аксаков	6 дец. 1882
7	Сава Бјелановић	20 маја 1885
8	Њ. П. Владика Никола	1 феб. 1893
9	Јово Греговић	20 мар. 1895
10	Јово Сундечић	3 апр 1898
11	Владимир П. Поповић	16 нов. 1898

в) Који су оставили друштво:

		ступили	иступили
1	Божо Гопчевић	8 дец. 1880	14 нов. 1884
2	Јово Нобиле	1 феб. 1881?	15 апр. 1885
3	Ђуро Зеновић	4 феб. 1885	16 сеп. 1885
4	Мит. Ш Вуковић	16 јан. 1884	6 окт. 1886
5	Стево Бакочевић	4 феб. 1885	18 маја 1892
6	Ђуро Гојковић	8 дец. 1880	—?
7	Андрија Черовић	18 мар. 1891	17 јан. 1894
8	Јово П. Анђус	7 маја 1884	—?
9	Никола Радовић	3 јуна 1891	17 јан. 1894
10	Илија Ћеловић	17 дец. 1884	1 феб. 1894
11	А. Д. Пустински	3 јан. 1894	6 феб. 1895
12	Славомир Желалић	3 феб. 1886	1 маја 1895
13	Пав. Миљановић	17 јан. 1894	4 сеп. 1895
14	Томо Одаловић	19 апр. 1893	3 феб 1895
15	Ђуро Живановић	9 јан. 1888	6 јула 1897
16	Лазар Лепетић	6 сеп. 1888	6 нов. 1901
17	Вељко Радојевић	17 апр. 1901	2 јула 1902
18	Шпиро Терзовић	6 јуна 1900	4 нов. 1903
19	Петар Бердовић	10 маја 1889	20 апр. 1904
20	Милан Тасовац	20 мар. 1895	1 мар 1905

[redacted]

г) **Умрли:**

		ступили у друш.,	умрли
1	Анд. Војводић	25 авг. 1880	12 мар.1881
2	Илија Вујовић	19 јула 1882	феб. 1883
3	Стеван Милић	14 јуна 1880	27 маја „
4	Петар Радовић	18 маја 1881	септ. 1884
5	Јово Миловић	29 дец. 1880	— 1884
6	Јован Јововић	(утемељач)	3 маја 1885
7	Јово Љубетић	16 јан. 1884	маја 1885
8	Никола Ивановић	16 јан. 1884	— 1886
9	Ђуро Лазаревић	4 феб. 1885	–?
10	Илија Тодоровић	6 јула1887	—?
11	Шпиро Поповић	10 феб. 1889	3 авг. 1889
12	Мило Балабушић	12 јан. 1881	18 дец 1889
13	К. Црногорчевић	17 дец. 1884	дец. 1891
14	Ст. Стијеповић	4 феб. 1885	21 јула 1892
15	Тодор Шеровић	11 авг. 1880	3 маја 1893
16	Милош Ј. Мандић	18 мар 1891	2 јула „
17	Крсто Милутиновић	5 авг. „	19 јула „
18	Петар Зеновић	3 мар. 1886	дец. 1894
19	Алек. Дабановић	3 маја 1889	18 авг. 1895
20	Јевто Одаловић	20 јула 1887	маја 1898
21	Јоко Радановић	4 окт. 1893	— 1898
22	Петар Ковачевић	18 нов. 1896	1 нов. „

[redacted]

		ступили у друш.,	умрли
23	Мато Радовић	15 окт. 1884	19 јуна 1899
24	Лазар Јововић	19 апр. 1882	5 окт. 1899
25	М. Радановић	21 дец 1894	30 јан. 1900
26	Пет. Вукановић	1 окт. 1883	2 нов. 1900
27	Лука Јанковић	21 јан. 1885	17 дец. 1901
28	Тодор Вујовић	18 јула 1900	19 јан. 1902
29	Владимир Јововић (утемељач)		14 апр. „
30	Јово Вуковић	18 дец. 1889	23 јула 1903
31	Милан Перовић	21 јан. 1903	24 јан. 1904
32	Иван Љубетић	20 авг. 1884	„ јула 1904

д) Редовни, на свршетку год. 1905.:

1	Абрамовић Андро	20 септ. 1882
2	Абрамовић Драго	11 авгус. 1880
3	Абрамовић Јово	1 септем 1880
4	Андријашевић Бошко	2 марта 1904
5	Антониоли Казимир	1 фебру. 1882
6	Алексић Глиго	20 априла 1898
7	Алексић Илија	1 маја 1901
8	Алексић Сергије	5 априла 1905
9	Бакочевић Јово	6 јануара 1904
10	Балић Илија Т.	20 марта 1895

		ступили у друштво
11	Башић Васо М.	17 децембра 1902
12	Башић Митар	3 маја 1889
13	Башић Симо	2 новембра 1904
14	Богић Марко	6 априла 1904
15	Божовић Никола	16 августа 1905
16	Бојанић Илија	21 децембра 1904
17	Боро Никола	17 фебруара 1904
18	Бошковић Илија	20 септембра 1905
19	Бошњак Ђорђе	6 фебруара 1900
20	Бркан Ристо	21 јануара 1903
21	Бркан Симо	17 септембра 1902
22	Бронзић Јово Н.	2 фебруара 1892
23	Брук Јово Н.	5 новембра 1902
24	Бубало Душан	2 августа 1905
25	Буђен Ђорђе И.	2 октобра 1901
26	Буђен Јово	17 фебруара 1904
27	Васиљевић Божо	15 новембра 1905
28	Васиљевић Милан	15 јула 1896
29	Видаковић Јово	20 септембра 1905
30	Видаковић Марко	5 октобра 1904
31	Влатковић Петар	7 јула 1897
32	Влатковић Тодор	18 децембра 1889
33	Воиновић Андро	17 децембра 1884
34	Вранковић Никола	16 августа 1905
35	Врчевић Адам	15 марта 1882

		ступили у друштво	
36	Вуић Ђорђе	7 јуна	1905
37	Вуић Петар	1 јула	1903
38	Вуичић Лука	20 септембра	1893
39	Вујевић Лука	5 августа	1903
40	Вујевић Милан	17 јуна	1903
41	Вулетић Ристо	6 јула	1904
42	Букановић Васо	19 јануара	1900
43	Вукановић Лазар	2 децембра	1903
44	Вукасовић Милан Ј.	17 септембра	1902
45	Вуковић Гајо	20 новембра	1901
46	Вуковић Голуб	20 септембра	1905
47	Вуковић Душан	1 јула	1903
48	Вуковић Душан Ј.	16 августа	1905
49	Вуковић Илија Л.	20 јула	1904
50	Вуковић Илија П.	20 јула	1904
51	Вуковић Косто	16 марта	1904
52	Вуковић Митар	5 децембра	1888
53	Вуковић Никола	6 августа	1902
54	Вуковић Раде	16 марта	1904
55	Вуковић Шпиро	3 јануара	1890
56	Вукосављевић Шпиро	20 јула	1887
57	Вучковић Вицко	2 јануара	1884
58	Вучковић Иво	18 маја	1894
59	Геруновић Јово Ј.	21 јануара	1903
60	Геруновић Мићо	20 новембра	1901

		ступили у друштво
61	Геруновић Ристо	7 септембра 1904
62	Геруновић Стево	6 фебруара 1889
63	Главиновић Иван	6 октобра 1886
64	Глоговац Јово	4 октобра 1905
65	Глоговић Симо	7 децембра 1904
66	Глухаић Јово	7 децембра 1904
67	Глухаић Мићо	20 децембра 1905
68	Гојковић Драго	1 децембра 1897
69	Гојковић Јово Ђ.	5 марта 1902
70	Гојковић Мићо	6 маја 1891
71	Гојковић Никола	3 јан. 1894
72	Гојун Александар	18 феб. 1903
73	Гудељ Гајо	18 дец. 1901
74	Гудељ Душан	5 нов. 1902
75	Гудељ Ђуро	16 окт. 1895
76	Гудељ Игњо	2 окт. 1901
77	Гудељ Илија	4 апр. 1900
78	Гудељ Никола	1 јула 1903
79	Гудељ Новак	1 јула 1903
80	Гудељ Саво	7 децем. 1904
81	Дабковић Јоко	2 јуна 1886
82	Дабовић Ђорђе А.	21 февр. 1894
83	Дабовић Ђорђе С.	17 дец. 1884
84	Дабовић Тодор А.	18 февр. 1903
85	Дедијер Ђорђе	18 марта 1903

		ступили у друштво
86	Денда Ђорђе	15 јуна 1904
87	Денда Косто	17 фебр. 1897
88	Денда Тодор	2 августа 1905
89	Деретић Спасо	2 јануара 1901
90	Доклестић Јово	6 јуна 1900
91	Драгојевић Ђорђе	7 дец. 1904
92	Драгомановић Шпиро Ј.	21 јан. 1885
93	Драшковић Петар	1 јула 1903
94	Ђурасовић Милан	18 дец. 1901
95	Ђурић Тодор	7 сепТ. 1892
96	Ђуровић Илија	15 јуна 1904
97	Ђуровић Илија Т.	15 марта 1905
98	Ђуровић Никола	2 новем. 1904
99	Желалић Јоко	3 фебр. 1904
100	Живанић Лазар	7 сепТ. 1904
101	Замбелић Лука	1 јула 1903
102	Замбелић Марко	7 окт. „
103	Замбелић Раде	4 феб. 1885
104	Зеновић Андро	15 јуна 1904
105	Зеновић Марко	5 сеп. 1894
106	Зеновић Саво	2 јуна 1886
107	Злоковић Ђорђе	7 окт. 1903
108	Злоковић Радослав Л.	6 јула 1904
109	Зорић Јанко	21 дец. 1899
110	Зубац Тодор Р.	3 дец. 1902

		ступили у друштво
111	Зубац Тодор С.	16 авг. 1905
112	Иванишевић Лазар	15 маја 1901
113	Иванковић Лука	18 јуна 1902
114	Иванковић Петар	20 јан. 1904
115	Иванковић Стево	21 дец. „
116	Ивановић Душан	4 јан. 1905
117	Ивановић Никола	6 јан. 1904
118	Ивошевић Јово	18 окт. 1905
119	Јанковић Антон	19 окт. 1904
120	Јанковић Ђорђе	21 сеп. „
121	Јанковић Шпиро	2 јан. 1884
122	Јанчић Мићо	16 јула 1902
123	Јанчић Никола	18 мар. 1903
124	Јовановић Илија	21 јан. 1885
125	Јовановић Крсто	6 јула 1904
126	Јововић Марко	16 нов. „
127	Јововић Спасо	18 јан. 1893
128	Катић Божо	18 нов. 1903
129	Кебелић Спасо	1 јула „
130	Кипераш Ђорђе С.	21 дец. „
131	Кнежевић Лазар	17 јуна „
132	Кнежевић Марко Л.	1 јула „
133	Ковачевић Ђорђе	1 јула 1891
134	Ковачевић Ђорђе С.	16 авг. 1905
135	Ковачевић Ристо	21 дец. 1898

		ступили у друштво
136	Којевић Стево	16 сеп. 1896
137	Колаковић Лука	3 феб. 1904
138	Колаковић Митар	17 авг. "
139	Коњевић Симо	18 нов. 1903
140	Комненовић Милан	6 јан. 1904
141	Косаћ Марко	18 окт. 1905
142	Косаћ Стево	7 окт. 1903
143	Костић Никола	2 мар. 1892
144	Костовић Васо	21 маја 1902
145	Краљевић Милан	21 маја "
146	Кривокапић Душан	16 мар. 1904
147	Кривокапић Радован	21 дец. "
148	Крушевић Стево	7 мар. 1900
149	Крчум Јово	20 авг. 1890
150	Кујача Јово	6 јула 1904
151	Кујачић Никола	18 мар. 1891
152	Кукавица Јово И.	15 феб. 1893
153	Кукавица Милан	21 јуна 1899
154	Кукурић Јово	19 авг. 1903
155	Куртовић Душан	2 апр. 1902
156	Куртовић Мато	3 јуна 1903
157	Куртовић Мато Ђ.	16 сеп. "
158	Куртовић Петар	3 феб. 1904
159	Куртони Франо	4 феб. 1885
160	Лепетић Вуко	1 маја 1901

		ступили у друштво
161	Лепетић Јово	4 мар. 1891
162	Лепетић Јово Н.	1 мар. 1905
163	Лучић Илија	7 окт. 1903
164	Лучић Новак	7 окт. 1903
165	Љубибратић Васо	17 дец. 1884
166	Љубибратић Јово	6 јуна 1888
167	Љубибратић Мирко	13 дец. 1888
168	Мандић Крсто	5 јан. 1898
169	Мандић Милош	18 мар. 1891
170	Мандић Петар	17 авг. 1904
171	Марић Вукашин	7 сеп. 1892
172	Марковић Томо	15 феб. 1899
173	Мартиновић Стево	20 јан. 1904
174	Матковић Лука П.	15 мар. 1899
175	Матковић Марко	2 јуна 1897
176	Медар Лука	16 авг. 1905
177	Медар Милан	„ „ „
178	Мијаиловић Васо	20 нов. 1901
179	Мијаиловић Мило	1 феб. 1899
180	Мијаиловић Петар Л.	6 јан. 1904
181	Мијовић Јово Т.	6 нов. 1901
182	Милановић Вуко	6 јан. 1904
183	Милиновић Андро	18 јуна 1902
184	Милиновић Гашо	6 јан. 1904
185	Милиновић Марко	3 феб. “

		ступили у друштво
186	Милиновић Милан	18 феб. 1904
187	Милишић Васо	3 маја 1893
188	Милишић Никола	1 феб. 1905
189	Милишић Славо	5 феб. 1896
190	Милошевић Ђорђе	21 дец. 1892
191	Миљановић Јован	3 феб. 1904
192	Миљановић Спасо	1 мар. 1893
193	Миљановић Шпиро	1 јула 1903
194	Миљевић Милан	16 авг. 1905
195	Миљковић Душан	18 дец. 1901
196	Миљковић Мијајло	7 дец. 1904
197	Миошевић Иван	2 дец. 1896
198	Мисита Јово	19 маја 1897
199	Мискин Јован	4 окт. 1905
200	Митровић Јово	18 авг. 1889
201	Митровић Марко	4 феб. 1885
202	Мишевић Милан	4 авг. 1897
203	Мишевић Петар	21 дец. 1894
204	Мишевић Раде	7 дец. 1904
205	Мишевић Саво	18 јуна 1902
206	Мостарица Петар	19 авг. 1896
207	Мостарица Ристо	21 авг. 1901
208	Најарица Милан	20 нов. 1901
209	Одавић Лазар	17 јан. 1900
210	Одавић Саво	16 мар. 1898

		ступили у друштво	
211	Павловић Андро	6 јула	1904
212	Паликућа Илија	6 јан.	,,
213	Перишић Илија	8 феб.	,,
214	Петковић Васо	15 јан.	1890
215	Петковић Ђорђе	20 дец.	1905
216	Петковић Милан	6 јан.	1904
217	Петковић Никола	6 авг.	1884
218	Петриц Лука	6 јула	1892
219	Петриц Петар	7 дец.	1904
220	Петровић Богдан	21 окт.	1903
221	Петровић Панто	2 мар.	1904
222	Пецељ Томо	6 јан.	,,
223	Пикић Трипо	1 феб.	1899
224	Поврчук Исидор П.	4 феб.	1891
225	Познановић Јагош	2 окт.	1901
226	Поповић Владимир П.	20 јула	1892
227	Поповић Петар	1 авг.	1888
228	Поповић Стеван	1 маја	1901
229	Поробић Глиго	1 јула	1903
230	Прибишић Васо	16 авг.	1905
231	Прибишић Крсто	7 дец.	1904
232	Путица Јово	20 нов.	1901
233	Путица Стево Н.	2 дец.	1905
234	Радановић Лука	17 јан.	1900
235	Радиновић Васо	18 феб.	1903

		ступили у друштво
236	Радиновић Љубо	20 јан. 1904
237	Радовановић Ранко Ф.	21 дец. 1899
238	Радовић Јово	21 авг. 1889
239	Радоичић Јово	20 сеп. 1905
240	Радоичић Лука	18 дец. 1901
241	Радоичић Милан	3 маја 1905
242	Радоичић Шпиро	21 маја 1902
243	Радонић Јово	17 дец. 1884
244	Радонић Јоко В.	5 јан. 1898
245	Радонић Лука	19 јула 1905
246	Радонић Тодор	„ „ „
247	Радонић Шпиро	18 мар. 1903
248	Радуловић Марко	15 нов. 1893
249	Радуловић Шпиро	18 маја 1892
250	Рајковић Васо	1 јуна 1904
251	Раповац Стево	15 маја 1901
252	Ратковић Петар	21 јуна 1899
253	Ростовић Мићо	25 авг. 1880
254	Свилокос Иван	6 мар. 1901
255	Сетенчић Владимир	19 мар. 1902
256	Сетенчић Лазар	6 јан. 1904
257	Сетенчић Петар С.	15 јан. 1890
258	Сетенчић Спасо	6 апр. 1894
259	Сеферовић Јово	20 јан. 1904
260	Сладовић Крсто	4 сеп. 1895

		ступили у друштво
261	Сладовић Милан	1 јула 1903
262	Скулић Дука	20 нов. 1901
263	Сорић Антон	15 окт. 1884
264	Сорић Антон J.	1 окт. 1902
265	Сорић Марко	21 маја 1902
266	Сорић Петар	4 јан. 1905
267	Сошић Милан	18 сеп. 1889
268	Сошић Ристо	6 јан. 1904
269	Сошић Стеван	21 јуна 1905
270	Спаравало Лука	17 авг. 1904
271	Спаравало Тодор	18 феб. 1903
272	Спилетак Антон В.	1 јула 1893
273	Станишић Милан	7 нов. 1889
274	Стијепчић Саво	20 нов. 1901
275	Стијепчић Симо	7 сеп. 1904
276	Стратика Мићо	1 јуна 1904
277	Тасовац Марко	20 мар. 1895
278	Томановић Јово	19 јула 1905
279	Томановић Крсто	1 апр. 1903
280	Томашеви Игњо	17 јан. 1900
281	Томашевић Петар	18 феб. 1903
282	Томић Марко	1 јула 1903
283	Трипковић Спасоје	1 јула 1903
284	Тупањанин Саво	1 јула 1903
285	Турањанин Тодор	6 јан. 1904

		ступили у друштво
286	Ћакић Милош	17 феб. 1904
287	Ћуковић Петар	4 феб. 1885
288	Ћуковић Стево Д.	11 авг. 1880
289	Ћурић Лазар С.	15 нов. 1894
290	Хамовић Митар	2 нов. 1904
291	Цвјетковић Илија	20 јан. 1904
292	Цвјетковић Томо	2 авг. 1905
293	Чепринић Лука	17 дец. 1884
294	Чичковић Ђорђе Ј.	21 дец. 1893
295	Чучковић Милан	6 мар. 1901
296	Шабовић Јово	2 дец. 1903
297	Шараба Митар	16 нов. 1904
298	Шељкут Никола	7 окт. 1903
299	Шеровић Јово	15 маја 1901
300	Шеровић Крсто	20 дец. 1905
301	Шеровић Ристо М.	16 авг. 1905
302	Шешлија Тодор	20 дец. 1905
303	Шишић Илија	7 дец. 1904
304	Шуљак Мићо	16 апр. 1890

ПОГОВОР

За написат животопис или повјест једног друштва, трудно је и за људе природом обдарене и науком савршене, ма колико имали прибора (материјала) за тачније извести, а камо ли није мени, којем све поменуто оскудијева.

Друштво одлучи да изда ову књигу, и по жељи чланова одбор се прими да изабере из друштвених записника важније тачке и да их изнесе на јавност Познато ми је, јер сам у томе по записнику освједочен, да је пред друштвом бивало доста важних предмета, о којима се у записнику није ни споменуло, као н. пр смрт, искључење, па и примање појединих чланова; али овим ја не циљам да докажем немарност појединог рекордног секретара, већ само да се очистим погрешака које би се могле мени намијенити.

Треба узет у обзир да је дужност секретара доста трудна, кад се тачно врши; па то, као и свако друго звање у друштву, не може више пута да се попуни способни-

јим чланом ради сопствених занимања појединаца. За то сматрам својом дужности, да овдје поменем—колико сам могао изнаћи —да су најтачније водили записник брат Лазар Симов Ђурић и брат Милан Ђ. Станишић,

Изабрани одбор ове књиге држао је свој први састанак на 1. јуна 1905., на којем се одлучи: да брат Илија Т. Балић изнађе и учини потребите слике за ову књигу; брат Лазар Симов Ђурић да распита и изнађе гдје се може ова књига љепше и јефтиније печатати, а мене допаде да прегледам све друштвене записнике и да биљежим важније тачке, које ево и изнесох на јавност. Овај задатак, како прије споменух, за мене је био доста трудан, јер моје занимање не допушта ми да се бавим књигом, те у договор са мојим садрузима закључисмо, да све моје писање скупа прегледамо и, једногласно што се одобри, да предамо гос. Вељку Радојевићу, да исправи граматичке и правописне погрешке, у колико их буде, и интерпукцију. Све што сам саставио и дао Одбору на прегледање, одобрило се, и преко тога није се ништа уврстило у ову

књигу. Радио сам да у што краће опишем живот и рад нашега друштва, како бих избјегао више трошкове; пазио сам да што мање употребим туђијех ријечи, али на неким мјестима приморан сам био да их употребим, као н. пр. "литерарно." Ову ријеч могао сам замијенити једном српском ријечи, али тада би се разликовало друштвено име у овој књизи са именом заведеним у овим друштвеним књигама и на нашој Дипломи, која је учињена у Сан Франциску, на српском језику (ћирилицом), год. 1882. Ријеч 'секретар' такођер могао сам замијенита ријечју тајник, биљежник, перовођа, рачуновиђа и т. д., које се употребљавају; али за разликовати једно од другог звања, то јест рекордног од финанцијалног. најзгодније сам нашао да присвојим обје стране ријечи за један чин. На примјер финанцијалном секретару са његовом дужности сукобива се ријеч "тајник" више него ли "рачуновођа", а такође обратно рекордном. Све поједине дате забиљежене су по новом календару.

Имена утемељача, почастних чланова, као и оних који су оставили друштво и

што су умрли, записао сам по реду, а имена редовних чланова уврстих по азбуци. У "Именик чланова", под а) и б) уврштена су имена живих и мртвих чланова по реду, као што су уписана на записнику, такођер и под словом в) уврштени су скупа живи и мртви по реду како су оступали.

Одбор ове књиге одлучи да се забиљежи ступање у друштво свијех чланова који су били оступили и поново ступили у друштво—под оном датом кад су први пут били примљени, сматрајући да се овим путем призна нека важност "оставци' ;а они чланови који су ради неуплате били искључени и поново ступили у друштво да се уврсте по дати од посљедног ступања у друштво. Имена искључених чланова одбор ријеши да се не уврсте у ову књигу ради увреде коју би поједини сматрао, премда бисмо имали потпуно право, јербо сама себичност може довести једнога члана да не исплати своју дужност. Бивало је случаја у коме се поједини брат налазио у нужди, али ово друштво није до сад, па стално мислим да не ће ни у будуће никад окренут главу од биједног брата, већ га помоћи колико закон допуштава. Друштво је неколико изосталих чланова постављало у добро стање. Закон друштвени у погледу потпоре ограничен је, али у погледу милостиње није ог-

раничен, и у нужди појединог брата увијек друштвена управа и у опће чланови ослањали су се на после поменуто правило, што сам увјерен да тако ради сасвим мало иједно друштво подобно овом. Да се не би посумњало о каквом "ајтору", доставио бих овдје неколико имена, али то морам изоставити ради части, јер таква изјава сматра ла би се прекором. Као једна особа, тако и једно друштво мора имати непријатеља, ма колико се тежило да је све тачније и уредније. Ово друштво се сматрало да је добро само за чланове у Сан Франциску, и тим сретством друштвени непријатељи неколико су успијевали и одбијали Србчад од ове задруге; али таково сретство је неистинито и неуљудно, јер је без икаквог темеља. Ово друштво добро је за члана ма се он налазио у било којем крају свијета, а то се сваки може освједочити, да проучи друштвени Устав и Законик. Ово друштво давало је потпоре члановима у Европу као и по свим странама Америке.

Одбор ове књиге радио је да изнесе слику друштва, али сви покушаји били су без успјеха. Приликом друштвеног излета 1905., као и на двадесетогодишњем са-

станку и о свечаности, најспособнији овдашњи сликари били су позвани да испуне нашу жељу, али ни једна узета слика није остала јасна да се може овдје изнијети на опће задовољство. За то одбор одлучи да изнесе слике утемељача, то јест прве друштвене управе; слике управног савјета године 1905. и слике бивших предсједника. Слике почастних чланова такођер одбор ријеши да се не уврсте.

У вријеме двадесет и пет година друштво је искључило само једног члана. Овдје му имена нијесам навео, јер се исти преселио у вјечност. А приликом покојниковог спровода друштво је исто примило његово тијело и из друштвене дворане упутио се спровод. Са посљедним одавањем поште покојнику друштво је признало оне услуге које је истом учинио.

Овој књизи наћи ће се мана као и свакој подобној,али томе не могу доскочит. Радио сам на темељу истине, па нијесам могао пропустити ни поједине погрјешке; а то мислим да се може узети у обзир, јер никаква повјест друштва, као ни народа не може бити без које мане ономе о коме

се пише, ако се истинито и тачно наведе.

Сами успјех овог друштва доста је да посвједочи какви су Устав, Законик и друштвена Правила истога. Сваком предсједнику друштво је признало заслуге благодарењем или одликовањем, што су се држали строго закона и једнако поступали према свакоме. Наравно, предсједнику у нашем друштву главна је дужност, да види да се сви чланови покоравају закону, али и сваки члан има право да исправи предсједника, ако предсједник преступи друштвени закон.

Разне одборе излета и плеса прошлих година нијесам навео, већ само прве и оне што су учествовали у одборима год. 1905. сматрајући да би било одвише понављања; а кад бих све потанко описао, узело би простора за пуне ове двије књиге.

Још имам да споменем, да је име госп. Илије Т. Балића, као и многих других чланова, убиљежено на неким мјестима без иницијала очиног им имена, што молимо да се овијем исправи, будући да се свуда подразумијевају исти људи.

Са једнаким правом и братском слогом само се може успјети, као што и напредује наше Српско-Црногорско Литерарно и Добротворно Друштво на корист и дику српскога народа.

При самом завршетку печатања ове књиге догодио се пожар у Сан Франциску, гдје су изгорјеле и све слике које су имале да уђу у ову књигу, а дуго би се отегло кад би се чекало да се направе друге, за то је одбор ријешио да изда књигу без слика.

Владимир П. Поповић.

DATE DUE

